

Piektdiena, 2022. gada 7. janvāris

Oskaru Kalpaku godina 140. jubilejā

Zemessardzes 4. Kurzemes brigādes komandieris Andris Rieksts, ASV armijas atašējs Džeikobs Maierss un aizsardzības ministrs Artis Pabriks pēc sveču nolikšanas Aizpores kapos atdod godu pie pieminekļa pulkveža Oskara Kalpaka vīriem.

Oskars Kalpaks (06.01.1882.–06.03.1919.)

Latvijas Pagaidu valdības bruņoto spēku pirmais komandieris no 1918. gada 31. decembra līdz 1919. gada 6. martam, kad pārskatīšanās dēļ izraisītā sadursmē ar sabiedroto vācu Dzelzs divīzijas bataljonu krita pie Airītēm netālu no Skrundas. Tagad tur izveidots viņa muzejs un piemiņas vieta.

O.Kalpaks izpelnījies atzinību par iniciatīvu un pašaieliedzību, uzņemoties komandēt Pagaidu valdībai uzticamo karavīru vienību, informējot iedzīvotājus, saglabājot un audzējot latviešu vienības. Tas ļāva karaspēku pakāpeniski palielināt, tā stiprinot arī valdību.

Vakar Latvijas leģendārajam pulkvedim Oskaram Kalpakam apritēja 140 gadu. Lai godinātu brīvības cīņu varoni, Rudbāržos ieradās daudzi aizsardzības pārstāvji un topošie zemessargi nodeva zvērestu.

Pasākumā piedalījās aizsardzības ministrs Artis Pabriks, ministrijas valsts sekretārs Jānis Garisons, Nacionālo bruņoto spēku komandieris Leonīds Kalniņš un ASV armijas atašējs Džeikobs Maierss. Dienas vidū A.Pabriks ar Dž.Maiersu un Zemessardzes 4. Kurzemes brigādes personālu devās aptuveni 12 kilometru pārgājienā no Rudbāržu muižas līdz Aizpores kapiem un atpakaļ. Pēc tam Rudbāržu luterāņu baznīcā notika dievkalpojums, bet pēc stundas ministrs teica svinīgu uzrunu zemessargu kandidātiem, kuri nodeva zvērestu.

A.Pabriks uzsvēra: „Brīdī, kad svinam Kalpaka 140. jubileju, redzam ģeopolitisko situāciju mums apkārt. Tie ir notikumi Ukrainā, arī Kazahstānā. Mūsu robežai pārbaudījumi būs vienmēr. Mēs ļoti vēlētos, lai jaunā paaudze nezaudētu saikni ar realitāti. Apkārt nav tikai puķu plāva. Realitāte no mums var prasīt zināšanas un patriotismu. Ja nu valstī kaut kas notiek, jābūt gataviem. Ar šo pārgājieni gribam jauniešiem parādīt, ka aktīvs dzīvesveids ir laba lieta un ka noiet 12 kilometrus nav grūti.”

Ministrs arī aicināja skolas un pedagogus ātrāk iesaistīties valsts aizsardzības mācībā, negaidot 2024. gadu. Ja cilvēks ir gatavs iesaistīties Zemessardzē, tas labi, bet, ja ne, tad vismaz apgūst rezervista pamatmācību kursu, kas dod papildu zināšanas.

Alberta Dintera teksts un foto

Slimnīcas vakcinācijas kabineta ikdiena. ➔ 7. lpp.

Kuldīga. Raksti – jauna grāmata par pilsētas vēsturi.

➔ 14. lpp.

Kāds šogad Kuldīgas novada budžets.

➔ 5. lpp.

Kā Kuldīgas tehnikuma audzēkņiem gājis praksē Portugālē.

➔ 8.–9. lpp.

„Cilvēki sapratuši, ka speciālists ar augstāko izglītību labāk konkurē darba tirgū, veido karjeru un ir labāk atalgots,” saka Latvijas Universitātes Kuldīgas filiāles vadītāja **Ruta Karloviča**.

➔ 3. lpp.

Otrdien, 11. janvārī:

- Personība: Dace Balode.
- Kas jauns Padurē.
- Kuldīgai savs šnapss.
- Bezdarbnieka iespējas atrast darbu.
- Notikumi Kazahstānā: cik var ietekmēt Latviju.

REDZĒJUMS

Sagājis
deputātā

Alberts Dinters

Kā man iepatikās šis apzīmējums, kas izskanēja, kad ar draugiem sēdējām pie vīna glāzes un apspriedām gan Kuldīgā, gan Latvijā notiekošo! (Alkohola lietošanai ir negatīvas sekas, pārdošana, iegādāšanās un nodošana nepilngadīgajiem ir aizliegta.) Sarunā dzirdēju atstāstu par nesenu pasākumu, kurā piedalījušies mūspuses deputāti. Proti, kad tam vajadzēja sākties, deputāts B (vārdu nesaukšu, cerot, ka šis tautas kalps vai kalpone to izlasīs un sakaunēsies) sācis uzstāt: kā tad tas nākas, ka ievēlētajiem tautas kalpiem jāsež pie diviem atsevišķiem galdiem, nevis kopā un ka pie tiem mierīgi varot piesēst kāds no tautas. Kur nu vēl tad, ja kāds no tautas palūdz ieliet glāzi dzēriena.

Nu, tā taču nevar!

„Vieni, sajūtot varu, zaudē realitātes izjūtu un uz pārējiem sāk skatīties no augšas, bet citi savu attieksmi nemaina.”

Draugi par B iznešanos bija šokēti un negribēja ticēt, ka B var izrādīt tik augstprātīgu attieksmi. Tas nekā, ka deputāts A, kurš alfabētā ir galvenais burts, kā arī daudzi citi alfabēta burtiņi – tieši pretēji – sēdās vai bija gatavi sēsties pie mirstīgo galda un iesaistījās jaukās diskusijās. Tikai to redzot, deputāta B attieksme esot mainījusies.

Mūsu sarunas no vietējā mēroga tautas kalpiem pārgāja pie Latvijas mēroga, un secinājām, ka ļoti daudzi ir sagājuši vai nu deputātos, vai ministros. Proti, pazaudējuši saikni ar tautu. Ar tiem, kuri viņus ievēlējuši, devuši šo iespēju.

Nē, nē, es nesaku, ka jāiet patmīlīgs selfiju ceļš, bet tuvāk tautai ir jābūt. Tas ir kā Margaritas Stāras pasākā *Zīļuks*, kurā galvenais varonis pret apkārtējiem izrādīja augstprātīgu attieksmi, bet, viņam nonākot nelaimē, tieši noniecinātie steidzās palīgos. Vai arī kā Džordža Orvela romānā *Dzīvnieku ferma*, kurā kāds mēģināja būt vienlīdzīgāks par citiem. Kas no tā iznāca? Labi, galvaspilsētā un Latvijas politikajā elitē daudzi var atļauties būt augstprātīgi, jo lielākoties piedalās tādos pasākumos, kuros tautai ieeja liegta, bet novadu tautas kalpiem būtu jāatminas, ka šeit mērogi daudz mazāki un tautas modrā acs ievēros visu.

TRĪS PAR VIENU

Kā vērtējat lauksaimniecības politiku pērn? Ko gaidāt šogad?
Visi maksāsim vairāk

1. Juris Lazdiņš, Zemnieku sacīmes valdes priekšsēdis:

– Elektroenerģijas, dīzeļdegvielas, dabasgāzes un minerālmēslu straujais cenu kāpums ir uzšāvis gaisā pārtikas cenas. Nevēlamies nokļūt tādā situācijā, ka starptautisko politisko lēmumu un tirgus svārstību dēļ rudzu maize un citi ikdienas produkti kļūst pieejami tikai bagātājiem. Var cīnīties nacionālā līmenī, ieviešot loģisku zaļo kursu un līdzfinansējot lauksaimniecības politiku vismaz kaimiņvalstu līmenī.

Latvijā ir viens no augstākajiem PVN pārtikai. Visu gadu notika diskusijas par samazināšanu – bija ļoti svarīgi 5% noteikt plašākai pārtikas grupai. Diemžēl politiķi nevienojās, tāpēc arī tagad par pārtiku maksāsim dārgāk. Rudenī tonnām augļu, ogu un dārzeņu palika nenovākti. Latvijā tiek

likti šķēršļi viesstrādnieku nodarbināšanai lauksaimniecībā un citās nozarēs, un nav izdevies ar Finanšu ministriju vienoties par atvieglotu pieeju sezonas darbiniekiem augkopībā un lopkopībā. Situāciju pasliktina tas, ka arī privātajā sektorā drīkst strādāt tikai ar Covid-19 sertifikātu. Jau divus gadus politisko arēnu pārņēmis zaļais kurss, kura mērķi ir ārkārtīgi ambiciozi, un tos mēs nesasniesim. Labākajā gadījumā tikai virzīsies uz tiem. Sāpīgi būs ne tikai ražotājiem vien – maksās visa sabiedrība, jo būs ļoti liels cenu pieaugums. Pēc Ķīles universitātes aprēķiniem liellopu gaļa sadārdzināsies par 58%, cūkgaļa – par 48%, svaigpiens – par 36%, kultūraugi – par 15%, augļi un dārzeņi – par 18%, eļļas augi un graudaugi – par 12,5%.

Priecē tas, ka no politiķiem biežāk dzir-

Sūdzēties nevar

2. Gatis Zonenbergs, saimniecības Jaunkalni īpašnieks:

– Neatkarīgi no politikas un laika apstākļiem, jo ne vieni, ne otri nebija daudz labvēlīgāki kā citus gadus, mums veicies labi. Desmit ballu skalā vērtētu ar septiņi vai astoņi. Bija sausums, lauki izkalta, bet graudu cena pasaules biržā to kompensēja. Vietējā līmenī kaut ko var ietekmēt saistībā ar ražošanas izmaksu kraso sadārdzinājumu. Tiešu iespaidu pandēmijas dēļ nejutām: vakcinējāmies, daudz apkārt nebraukājam un cenšamies iztikt ar gī-

menes darbarokām, lai mazāka saskare ar svešiem. Darba daudz, papildu darbaspēks vajadzīgs, tomēr viesstrādnieku problēma mūs nesatrauc. Neesam bioloģiskie zemnieki, bet ar *ķīmiju* lieki nebārstāmies. Uzskatu, ka Eiropas zaļais kurss novedīs šķērsām. Pārtika kļūs nenormāli dārga. Arī pilsētnieki, kas bļauj, ka jādzīvo zaļi, būs spiesti pirkt no trešajām valstīm lēti importēto. Ražību noturam, pateicoties minerālmēsliem, varam nodrošināt vietējo tirgu un daudz eksportēt. Valstī nauda apgrozās uz vietas un arī ienāk.

Novērtēja vietējo pienu

3. Ainars Guštīlo, piena lopkopības un graudkopības saimniecības Nogales īpašnieks:

– Mums gads bija pozitīvs, kaut ne viegls – kā parasti. Valsts atbalsts krīzē ir labvēlīgs, bet vienmēr gribas vairāk. Piens nozarē beidzot sāka celties iepirkuma cena, un kāpums vēl nav apstājies. Starp kombinātiem sākusies konkurence par vietējo pienu. Katrs pats meklē izdevīgāko iepircēju, lai ne tikai segtu pašizmaksu,

bet arī nopelnītu. Izmaksu pieaugums sadārdzinājis preces veikalos, bet tas nevar kāpt bezgalīgi, jo cilvēki nespēs pirkt. Līdz ar to izmaksas aug arī pārstrādātājiem. Piens nozarē pēc pārrāvuma pandēmijas dēļ eksports aizgāja ļoti labi, bet iekšējais tirgus apstājies.

Vēl gads iezīmējās ar darbaspēka trūkumu. Nedomāju, ka vainīga prasība vakcinēties. Strādājošo ir tik, cik ir, un ne visiem bezdarbniekiem ir vēlme strādāt.

dam: Eiropas gaitēnos ar stingru mugurkaulu jāiestājas pret nevēlāmām, ko mums vēlas uzspiest. Kopējo lauksaimniecības politiku daudzi raksturojuši kā amerikāņu kalniņus. Mēs salīdzinām ar braucieni no kalna lejup. Sākotnēji optimisms bija augsts: atbalsts pieaug, ieviešams zaļais kurss, ir skaidra Eiropas Komisijas instrukcija, kā valstīm jāveido sava politika. Bet iznākums ir bēdīgs – liela brēka, sašķelta sabiedrība, politiski nauda sadalīta tam, kurš visāsāk izteicies presē. Nav nacionāla plāna, ko vēlamies sasniegt, nav nozaru stratēģijas, solītais maksājumu pieaugums izplēn, un vairākas nozares piedzīvos skarbu samazinājumu. Virzība uz klimata neitralitāti arī paliks vien idejas vārdā.

Daudzviet Eiropā zaļo kursu zemniekiem subsidē – mums nebūs, no kā. Ķīmisko līdzekļu samazinājums ir procentuāls: Eiropa to tikpat kā nejutīs, jo apjoms bija ārkārtīgi liels. Salīdzinot ar Vāciju un Franciju, mēs tos lietojam ļoti maz – tie ir dārgi un būs daudz dārgāki, jo no Krievijas un Baltkrievijas neievedīs. Tā ir ārpolitika. Kādas valsts politika mums var patikt vai nepatikt. Tiklīdz tā saskaras ar tautsaimniecību, vairs tik vienkārši nav.

Govis jābaro un jāslauc katru dienu – nevar gaidīt, kad strādnieks sadomās atnākt. Jau sāku interesēties par viesstrādniekiem. Ir birokrātija, lai varētu iebraukt no NVS valstīm, – līdzīgi bija 90. gadu sākumā, kad Latvija vēl nebija Eiropas Savienībā, bet daudzi gribēja ārvalstīs pelnīt. Šogad vieglāk nebūs. Varētu vēlēties, lai valsts politika līdzsvarotu cenas biržā.

Daina Tafelberga

MANUPRĀT

Lai jaunajā gadā...

Satiekot paziņas un kolēģus gada pirmajās dienās, tradicionāli steidzam vēlēt laimīgu jauno gadu, lai ir daudz prieka, mīlestības un tiek piepildītas citas vēlmes. Tomēr dzīve mēdz apmest kūleni, radot pārmaiņas, un cilvēkam atliek tām pielāgoties. Pērn viens no populārākajiem vēlējumiem bija „Lai kovidā tests tev negatīvs!”, šogad topā ir teiciens: „Lai tev maza elektrības rēķins!” Jau pierasts, ka, sākoties gadam, cenas pieaug teju visiem pakalpojumiem un precēm. Taču tas, ka vienā gadā ar pāris mēnešu starpību cenas var pieaugt divreiz, ir rekords. Summas ir augstas. Ekonomikas ministrija skaidro, ka iemesls ir globālais elektroenerģijas un gāzes cenas pieaugums, bet runāt par enerģētikas krīzi Latvijā neesot pamata, jo energoresursu valstij netrūkstot. Tas gan nemierina – maciņā robs būs. Aptaujājot paziņas, vidējais pieaugums ir 20–30 eiro. Lai cenu kāpuma ietekmi mazinātu, ieviesti vairāki atbalsta pasākumi. Viens ir pabalsts potētājiem senioriem – 20 eiro piecus mēnešus. Bet kas būs pēc tam? Vai seniori spēs samaksāt?

Inta Jansone

FOTOKOMENTĀRS

Kādreiz tā bija stāvvietā invalīdiem, tagad – suniem.
Dainas Tafelbergas teksts un foto

RUNĀ SPECIĀLISTS

Uzvāra pār sevi un jaunu iespēju laiks

Ruta Karloviča,
Latvijas
Universitātes
Kuldīgas
filiāles
vadītāja

Rit 25. gads, kopš Kuldīgā atrodas augstskolas filiāle. Kas atgādina šo gadu darba rezultātus? Satikti absolventi, lasīti raksti par viņiem, dzirdētas atsauksmes kā par lieliskiem profesionāļiem. Filiālei ir 12 līgumi ar pašvaldībām, kas paredz sadarbību dažādos virzienos. Pēdējos gados studenti pārstāv 17 novadus – viņi ierodas ne tikai no Kurzemes, bet arī Jelgavas, Olaines, Rīgas, Murjāņiem, Tukuma, Bauskas, Jūrmalas u.c. vietām. Šo gadu laikā sagatavoti vairāk nekā 5000 speciālistu dažādām nozarēm. Realizētas 24 studiju programmas. Mēs lepojamies par katra izaugsmi, un par to jāpateicas mācībspēkiem, tai skaitā mūsu novadā augsti novērtētiem speciālistiem: Lailai Zudānei, Intai Kalniņai, Dacei Rimaševskai, Indrai Tīrumai un daudziem citiem pirms tam. Tikpat liels paldies bijušajiem un tagadējiem filiāļu darbiniekiem. Mums ir lielisks komandas darbs, kas prasa pielāgošanos netipiskam darba laikam, jo strādājam vairāk par piecām dienām nedēļā, tie ir gari vakari un rūpes par visu – ēku no jumta līdz pagrabam, teritorijas uzkopšanu. Protams, galvenie ir studenti, kas jānodrošina ar visu nepieciešamo.

Arī šogad sācies ražas laiks. Četru programmu absolventi nokārtojuši gala pārbaudījumus un ieguvuši ilgi gaidīto kvalifikāciju. Tā ir 21 absolvente pirmā līmeņa programmā *Pirmsskolas izglītības skolotājs*, 27 absolventes profesionālā bakalaura programmā *Pirmsskolas un sākumskolas skolotājs*, piecas absolventes kā sākumskolas skolotājas ar tiesībām mācīt vienu priekšmetu pamatskolā un sešas pedagoģijas maģistres ar kvalifikāciju *Skolotājs logopēds*. Janvārī kvalifikācijas darbus aizstāvēs desmit sporta treneru – tas būs pirmais treneru izlaidums. Īpašs gandarījums, ka 94% studentu mācību laikā sākuši darbu specialitātē.

Pieprasījums pēc topošajiem speciālistiem ir liels. Iestādes un uzņēmumi no visas Kurzemes zvana un jautā, vai ir vēl kāds students, kurš nav sācis pastāvīga darba gaitas, jo ir piedāvājums. Ir pieprasījums pēc pirmsskolas un sākumizglītības pedagogiem, skolotājiem logopēdiem, valodu skolotājiem.

Tikko noritēja Sociālo zinātņu fakultātes sociālā virziena akreditācija. Tajā vislielākā pārstāvība bija Kuldīgas un Cēsu filiālei, kas Latvijas Universitātē ir lielākās. Ekspertu komisija bija starptautiska, tā ieradās abās filiālēs un vadīja akreditāciju gan klātienē, gan attālināti, sarunas dalībniekus pievienojot platformā Zoom. Piedalījās pašvaldību, sociālo dienestu vadītāji, darba devēji, fakultātes administrācija, mācībspēki, studenti un filiāļu direktori. Tika vērtēti resursi: telpas, digitālo rīku nodrošinājums, izziņas literatūra, studentu labsajūta un studiju organizēšana. Tā kā Kuldīgas filiālē ir visvairāk nepilnā laika sociālā virziena studentu, tad atbildība bija ļoti augstā līmenī. Rezultāts – izcils! Filiāles darbību komisija novērtēja atzinīgi. Šis gads iezīmējies ar sociālo darbinieku trūkumu visā Latvijā, tāpēc mūsu devums atkal ir ļoti nozīmīgs un nepieciešams.

Tā kā filiāles ēka pieder Latvijas Universitātei, atbildam par visu, kas ir tajā un ap to. Gada nogalē esam tikuši pie jauna jumta. Tas ir būtisks ieguldījums, lai arī turpmākos gadus ēka saglabātos kā skaists, nozīmīgs kultūras mantojums jau kopš 1866. gada. Nākamgad būs jātiek galā ar notekūdeņu savākšanas sistēmu, lai pagrabi būtu sausi un arī tajos varētu sniegt sabiedrībai pievilcīgus pakalpojumus.

Jaunais gads sāksies atkal ar gatavošanos nākamajai akreditācijai – kārtā pedagoģijas un psiholoģijas virzienam. Tā būs apjomīga, jo programmu šim virzienam ir daudz un studentu skaits ievērojams, tai skaitā filiālēs.

Latvijas Universitātē notiks strukturālas pārmaiņas, līdz ar to būs fakultāšu optimizācija, departamentu reorganizācija, arī administratīvā struktūra mainīsies, pa vidu tam arī darbs filiālēs.

Jūlija pirmajā nedēļā gaidīsim jaunos studentus, kuri jau sapratuši, ka izaugsme sākas ar tādas specialitātes iegūšanu, kas darba tirgū ir pieprasīta un kurā katrs saredz savu vietu. Gadu no gada gribētāju skaits pieaug, jo cilvēki sapratuši, ka speciālists ar augstāko izglītību labāk konkurē darba tirgū, veido karjeru un ir labāk atalgots. Bezdarbs augstskolu absolventu vidū ir mazāks nekā vidēji valstī. Tas norāda uz vispusīgas un kvalitatīvas augstākās izglītības un nodarbinātības ciešo saikni.

MUMS ZVANA

Kāda attieksme pret cilvēkiem

Ar *Kurzemnieka* lasītājiem pārdomās vēlējas dalīties Gija.

„Esmu zemiece nelielā saimniecībā, drīz man būs pensijas laiks, un ziemā, kad darbu mazāk, ir laiks pārdomāt dzīvi. Gribu iebilst visiem, kas, kritizējot valdību un Saeimu, saka: „Paši vainīgi – tādu ievēlējāt!” Mani apbēdina un sadusmo tāda nostāja, jo kā gan vienkāršs cilvēks var izšķirt, kam uzticēties un kam ne. Un vai bieži nav tā, ka cilvēks pēc tikšanas amatā mainās? Ir! Tā, ka pazīt nevar.

Vēl mani satrauc tā vienaldzīgā un brīžiem pat nicinošā valsts un citu iestāžu darbinieku attieksme pret tādu vienkāršu cilvēku, kāds esmu arī es. Es taču speciāli nestaigāju, lai traucētu; eju tur vien tad, ja citādi nezinu, ko iesākt.”

LASĪTĀJS SATRAUKTS

Zog pat kapos

Kuldīdzniecei Baibai Jaungada dienu aptumšojis nepatīkams atklājums Annas kapos.

Viņa stāsta, ka 31. decembrī mūžībā aizsauktā vīra atdusas vietā tradicionāli nolikusi luksturīti ar aizdegtu sveci. Kapos vēl bijis sniegs, nolēmusi atnākt nākamajā dienā paraudzīties, kā izskatās. Tad arī atklājusi, ka luksturītis pazudis. Nekur tuvumā nav bijis nosviests. Secinājusi, ka, visticamāk, kāds to paņēmis un aiznesis. Varbūt sev ceļu vakara stundā izgaismodams, varbūt tāpat vien, bet varbūt – pat kādam uzdāvinājis! Policijai viņa nav ziņojusi, jo lielas materiālās vērtības lukturim nav. Taču tas ir morāles jautājums, jo seniore nespēj saprast, kā var zagt kapos – izrādīt necieņu aizgājējiem. Tas nevarot būt tīši vērst pret vīru, jo viņš nevienam dzīves laikā ļaunu nav nodarījis, ienaidnieku viņam neesot bijis.

Vēl kuldīdzniece norāda, ka pēdējos gados Annas kapi kļuviši par tādu kā caurstaigājamo sētu, jo vairs nav žoga, kas norobežo bijušā *Vulkāna* teritoriju. Caur kapiem ir sākais ceļš uz Kuldīgas 2. vidusskolu un Putnudārzu. Tur cilvēki ved pastaigā suņus un aiz tiem nesavāc, blandās dzērāji un tādi, kam nekas nav svēts.

Uzklausījusi **Daina Tāfelberga**

NUMURA ATZIŅA

Jo vairāk vēlies paveikt, jo vairāk problēmu sastopi savā ceļā, bet katra ir tikai pakāpiens tavā izaugsme. Katra padarīta darba pamatā ir tieši vēlme. Tie ir tavi sapņu spārni. Un, ja arī kaut ko nespēj realizēt, ja sajūti – tas nebūs iespējams, ja aizsāktais nesokas, nenoroc savas idejas nolemības un bezspēcības kapsētā, bet ieliec mapītē ar uzrakstu *Vēl jāpiedomā un jāpiestrādā!*

No alpinista
Kristapa
Liepiņa
atziņām

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kādas ir jūsu šīgada lielākās cerības un plāni?

Laura Vasilevska, mamma:

– Droši vien tas, lai beigtos kovidā pandēmija un mums visiem dzīve sakārtotos tāda, kāda tā bija agrāk. Šogad jāsagaida meitiņa piedzimstam.

Runājot par sabiedrību, cilvēkiem vajadzētu būt nedaudz priecīgākiem, smaidīgākiem. Šķiet, ka cilvēki ir tādi sabozušie, katrs pats par sevi. Ja uz ielas būtu smaidīgāki, būtu priecīgāka diena. Ceru, ka šogad nebūs nekā tāda, ko kādu iemeslu dēļ nevarēs izdarīt.

Inta Rozentāle, strādā veikalā Rimi:

– Pats galvenais, lai būtu laba veselība; ja tās nebūs, tad arī nekādu citu plānu nebūs. Šogad noteikti vajadzētu vairāk kultūras pasākumu. Kuldīgai tos vajag, lai cilvēkiem ir, kur aiziet. Visi jau apnikuši ar to pandēmiju. Ko šogad nevarēs izdarīt, to rādīs laiks.

Arta Kamola, grāmatvede:

– Mana lielākā cerība ir tā, lai vecākiem un mums pašiem būtu laba veselība. Droši vien gribētos sakārtot dzīvi, kā saka, lai visiem ir labi un viegli un lai mierīgs prāts. Sabiedrībā vajadzētu lielāku pacietību, iecietību vienam pret otru, jo visi ir tādi uzvilkti, neiedziļinās otra izjūtās, katrs ir par sevi. Un iecietību ne tikai pret līdzcilvēkiem, bet arī pret lamāto valdību, jo tai nav viegli pieņemt lēmumus tādos apstākļos, kas ir jauni mums visiem. Jācenšas izdarīt visu, kas iecerēts, bet kaut kas jau vienmēr paliek neizdarīts.

Ludmila Vasiļčika, skolotāja:

– Lai beidzot beidzas kovidā un visi būtu veseli, lai pasaulē būtu miers – tas ir pats galvenais. Man īpašu plānu nav, bet ceru, ka viss, kas paredzēts, piepildīsies. Sabiedrībai vajadzētu mainīt attieksmi pret visu notiekošo. Ko varēs izdarīt, tas atkarīgs no katra prāta un apziņas – ja negribēs, tad arī nevarēs. Es visiem novēlu laimīgu gadu, lai visi būtu veseli, lai būtu laime un prieks ģimenē un miers pasaulē, jo tā šobrīd ir ļoti nestabila. Kā saka, lai jūs mīl uz zemes un sargā no debesīm!

Aija Šmite, tehniskā darbiniece:

– Gribētu, lai visi būtu vienlīdzīgi – lai nešķirotu vakcinētos un nevakcinētos un nebūtu vajadzīgas kovidā pasas. Šogad es gribētu atrast mīlestību. Vēl ir plānots aizceļot kur tālāk – ir doma aizbraukt uz Grieķiju. Visiem vajadzētu kļūt iecietīgiem pret otru. Nav nekā tāda, ko šogad nevarētu izdarīt: ja ļoti grib, tad var visu.

Edgars Ozolnieks, programmētājs:

– Gribas, lai beigtos kovidā ierobežojumi. Gribētu aizbraukt tālākā ceļojumā. Lielu plānu, kas saistīti ar privāto dzīvi, darbu vai veselību, man nav – šajās jomās viss kārtībā. Sabiedrībai gan vajadzētu mainīt visu ko, un šogad būs liels gads, jo priekšā vēlēšanas, tā ka viss mainīsies šā vai tā. Valdība noteikti mainīsies, jo var redzēt, ka to ienīstam.

Amanda Gustovska, Lailas Liepiņas foto

Kādi ārsti pieņems

Kuldīgas novads ir darbības teritorija 18 ģimenes ārstiem.

Decembra sēdē domes deputāti apstiprināja Nacionālā veselības dienesta Kurzemes nodaļas iesniegumu. Novadā strādā 18 ģimenes ārstu: Aigars Pūpols (Kuldīga, Īvande), Ēvalds Upenieks (Kuldīga, Kurmāle, Renda), Gita Cakule (Kuldīga, Rumba, Renda), Lija Būmeistere un Gundega Zdanovska (abām Alsunga, Gudenieki), Inese Zīle (Vārme, Kabile, Turlava, Snēpele), Līga Lagzdiņa (Kuldīga, Laidi, Padure), Laima Jansone (Kuldīga, Pelči), Jolanta Klauga, Linda Pūpola, Ināra Andersone, Andra Skābarde, Rūta Eglīte, Sarmīte Opmane, Zaiga Rone (visām Kuldīga), Mārtiņš Āboliņš, Māra Ostašova un Ruta Vintere (visiem Skrunda un tās pagasts, Nīkrāce, Raņķi, Rudbārži).

Inta Jansone

Alsungā maksu par ūdeni nemaina

Kuldīgas novada dome atstājusi negrozītu privātā uzņēmuma *Alsunga* iepriekš noteikto ūdenssaimniecības tarifu.

Alsungas valdes priekšsēdis Jānis Gornijs bija lūdzis pakalpojumu tarifu mainīt, nosakot, ka maksa par ūdeni ir 1,10 eiro/m³ (bez PVN), par kanalizāciju – 1,52 eiro/m³ (bez PVN), pamatojot, ka pašreizējais nesedz izmaksas un nav mainīts vairāk nekā desmit gadus. Uzņēmumam vajadzīga nauda, lai uzturētu un remontētu būves un inženiertīklu.

Kurzemnieks jau rakstījis, ka novembrī pašvaldība ar *Alsungu* noslēdza līgumu par ūdenssaimniecības pakalpojumiem. Pēc uzņēmuma informācijas pašlaik maksa par ūdeni ir 0,71 eiro/m³ (bez PVN), par kanalizāciju tikpat, patēriņa norma vienam cilvēkam – 2 m³. Ūdenssaimniecības pakalpojumu likumā minēts, ka dome nosaka maksu par komersanta pakalpojumiem, ja to apjoms katrā veidā nepārsniedz 100 000 m³ gadā. Pēc SIA *Alsunga* informācijas 2020. gadā lietotājiem piegādāti 11 700 m³ ūdens, tāpēc pašvaldībai par šiem pakalpojumiem jānosaka maksa.

Inta Jansone

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Dzer un daudzās pie durvīm

Stāsta Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste Madara Šeršnova.

No 3. līdz 5. janvārim Kuldīgas policijā sākti trīs administratīvā pārkāpuma procesi. Notikuši divi ceļu satiksmes negadījumi bez cietušajiem. Vienā gadījumā automašīna nobraukusi no ceļa, otrajā – uzbraukusi meža dzīvniekam. Šajās trīs dienās nav pieķerts neviens dzērājšoferis.

3. janvārī no rīta policija saņēma informāciju, ka kādā īpašumā Kuldīgā kaimiņš daudzoties pie durvīm. Kad policisti ieradās, kāpņu telpā neviena nebija. Likumsargu izsaucēja paskaidroja, ka pirms brīža kaimiņš ilgstoši klauvējis pie viņas durvīm un klaigājis. Policisti sastapa nemiera celšanā vainoto vīrieti, kurš izskatījās reibumā. Stipro dzērienu lietošanu un klauvēšanu pie svešām durvīm viņš nenoliedza, bet rīcību paskaidrot nevarēja. Sākts administratīvā pārkāpuma process par sīko huligānismu.

Pierakstījis Alberts Dinters

Paldies par skolas vērtībām

Alsungas pamatskola gada nogalē izteica pateicību 12 cilvēkiem, kuri ar savu rīcību stiprinājuši tās pamatvērtības.

Alsungas pamatskolas padomes vecāku pārstāve Natalja Štefaņuka palīdzējusi radīt skolas emblēmu.

Paula Kleinhofa ir viena no skolēnu domes pārstāvē, kuras saņēma pateicību par līdzdalību pasākumu rīkošanā.

Aleksis Ratenieks apbalvots par uzcītību, attīstot talantus gan mācībās, gan ārpus stundām.

Aizvadītais gads bijis radošu darbu piepildīts, stāsta direktore Undīne Priedoliņa: „Skolai mainīts nosaukums, ieviešot vispārējās pamatizglītības programmu 80 skolēniem. Saskaņošanai Kuldīgas novada pašvaldībā nodota skolas emblēma un atbilstoši tai apstiprinātas sešas galvenās pamatvērtības: sadarbība, drošība, talanti, atbildība, uzņēmība un cieņa. Tās veido vērtību saktu, kurā katrai actiņai atbilst viena.”

Pateicību par sadarbību pasākumu organizēšanā saņēmušas skolēnu domes pārstāves Paula Kleinhofa un Enija Žilinska (abas 9. klasē), Diāna Gulbe un Laura Eleonora Oberšate (abas 7. klasē).

Kristians Andersons (4. klase) uzslavēts par drosmi un nesavtīgu rīcību, palīdzot draugam neveiksmē. Pūsis pēc paša iniciatīvas klasesbiedram dzimšanas dienā uzdāvinājis jaunu skolas somu, jo ievērojis, ka viņam tā saplūsusi. Aleksis Ratenieks (9. klase) saņēmis pateicību par vispusīgu talantu attīstību mācībās un ārpusstundu darbā, savukārt skolotāja Dace Dunajeva – par talantu attīstību, kas izpaudusies kā aktīva 4. klases kolektīva darbība. Lindai Salai (5. klase) un Andai Silei (8. klase) pateicība par atbildīgu attieksmi un rūpēm par ģimenes jaunākajām atvasēm – māsām 1. un 2. klasē – laikā, kad vecākiem bija ierobežota iespēja

skolu apmeklēt. Agnija Bendzika (9. klase) novērtēta par uzņēmību un atbildīgu attieksmi pret mācībām, savukārt skolas padomes vecāku pārstāve Natalja Štefaņuka – par uzņēmību skolas emblēmas izstrādē. Lauris Savins (4. klase) godināts par cieņpilnu un pieklājīgu attieksmi pret skolotājiem un skolas darbiniekiem.

Mācību semestra noslēgumā atzinību par godprātīgu darbu, labām un teicamām sekmēm saņēmuši 20 skolēnu. Skola lepojas ar viņu sasniegumiem, atbildīgu attieksmi un skatījumu nākotnē.

Amanda Gustovska
Undīnes Priedoliņas arhīva foto

Potē arī bērnus

Tagad aktuāla ir potēšana bērniem no pieciem līdz 11 gadiem.

Gada nogalē Kuldīgas slimnīcas vakcinācijas kabinetā manēžā process izmēģināts un secināts: bērniem vajag vairāk laika, tāpēc viņi tiks pieņemti atsevišķi, pēc sava saraksta, ne kopējā.

Slimnīca aicina vecākus pirms tam, kad pieteikt bērnus vakcinācijai, interesēties pie ģimenes ārsta. Ja tam vai pediatram nav iespējas potēt savā praksē, tad tiek noslēgta sadarbība ar vakcinācijas kabinetu.

Te bērnus potēti var pieteikt pa tālr. 29469816 darbdienās no 8.00 līdz 17.00. Par precīzu laiku katram paziņos atzvanot. Vienam piegājienam jāpiesakās desmit bērniem, jo tas atbilst vienā flakonā paredzētajam vakcīnu skaitam, lai tās neietu zudumā.

Bērniem no pieciem līdz 11 gadiem, kā arī 12 un 13 gadus vecajiem klāt jābūt kādam no vecākiem vai citam likumiskajam pārstāvim. Līdzī jābūt šādiem dokumentiem:

- pasei vai personas apliecībai;
- dokumentam par bērnu: ierakstam par bērnu pasē vai dzimšanas apliecībai, vai notariāli apstiprinātai pilnvarai;
- ja ir – bērna pasei vai personas apliecībai.

Tiek izmantota ražotāja *Pfizer-BioNTech* bērnu vakcīna *Comirnaty*.

Savukārt pilngadīgie un bērni no 12 gadiem tiek potēti pēc pieraksta, kas veidojas no pieteikumiem portālā *Manavakcīna.lv* vai pa tālruni 8989.

Inta Jansone

Pie reizes pret gripu

Kuldīgas slimnīca informē, ka noteiktu grupu iedzīvotāji, kuri vakcinācijas kabinetā manēžā pieteikušies Covid-19 potēti, tajā pašā laikā var saņemt arī sezonālo pretgripas vakcīnu.

■ To var saņemt:

- seniori no 65 gadiem;
- grūtnieces;
- Nacionālo bruņoto spēku pārstāvji vai Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu amatpersonas ar speciālajām dienesta pakāpēm, uzrādot dienesta apliecību;
- darbinieki, kuri nonāk tiešā saskarē ar ieslodzītajiem ieslodzījuma vietās, uzrādot dienesta apliecību;
- vispārējās izglītības iestāžu pedagogi.

■ Pretgripas vakcīnu Covid-19 pieraksta laikā var saņemt arī pilngadīgie, kuri pieder pie šādām veselības riska grupām:

- cilvēki ar hroniskām plaušu, kardiovaskulārajām, vielmaiņas un nieru slimībām;
- cilvēki ar imūndeficītu;
- cilvēki, kuri saņem imūnsupresīvu terapiju;
- cilvēki ar psihiskām slimībām.

■ Par bērnu poti pret sezonālo gripu jāinteresējas ģimenes ārstu praksēs.

Inta Jansone

Ar kādu maciņu dzīvosim jaunajā gadā?

Kuldīgas novada domes deputāti decembrī apstiprinājuši šīgada budžetu, un šoreiz tas veidots pēc administratīvi teritoriālās reformas, apvienojot trīs novadus: Kuldīgas, Skrundas un Alsungas.

„Lai sagatavotu pirmo kopīgo budžetu, darbs bija ilgstošs – notika sarunas ar pašvaldību iestādēm, struktūrvienībām, nodaļām,” deputātiem sacīja domes priekšsēde Inga Bērziņa. To, ka darbs bijis apjomīgāks nekā iepriekš, apstiprina arī finanšu un ekonomikas nodaļas vadītāja Antra Laumane, jo tagad

pašvaldības pārziņā ir 51 iestāde. Ieņēmumi kopā būs ap 40 miljoniem eiro. „Izdevumi plānoti lielāki, bet budžets ir sabalansēts – nedzīvojam pāri līdzekļiem. Skaitļos tas parādās lielāks, jo ieņēmumos netiek ieskaitīti aizņēmumi un naudas atlikums, kas paliks gada beigās,” skaidro

I. Bērziņa. „Kad saņēmām visu iestāžu, nodaļu un struktūrvienību pieprasījumus, redzējām, ka vēlmes pārsniedz mūsu iespējas vairāk nekā par pieciem miljoniem eiro. Visas vajadzības nevarējām apmierināt – bija būtiski izšķirties par svarīgākajām.”

Kā budžets veidojas?

Ieņēmumi

● **Budžeta ieņēmumus veido:**

- nodokļu ieņēmumi,
- nenodokļu ieņēmumi (no uzņēmējdarbības, nodevām, sodiem, sankcijām), pārējie nenodokļu ieņēmumi (no pašvaldības īpašuma iznomāšanas, pārdošanas un nodokļu pamatparāda kapitalizācijas),
- ieņēmumi no iestāžu maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi,
- transferti (mērķdotācijas no atsevišķām ministrijām un pašvaldībām, kas paredzētas pedagogu darba samaksai, ES fondu projektiem, maksai par izglītību).

● **Nodokļu ieņēmumi** ir būtiskākais ieņēmumu avots. Tie plānoti vairāk nekā 18 milj. eiro. Nekustamā īpašuma nodoklī plānots iekasēt ap diviem miljoniem eiro, tai skaitā iepriekšējo gadu parādu (295 000 eiro). Dabas resursu nodoklī plānots saņemt ap 50 000 eiro.

● **Nenodokļu ieņēmumus** veido procentu ieņēmumi par atlikto maksājumu no vēl nesamaksātās summas par īpašumu pārdošanu, valsts un pašvaldības nodevas, naudas sodi, ieņēmumi no zvejas tiesību nomas (maksājerēšanas kar-

tes, licences), pašvaldības īpašumu un mantas pārdošanas.

● **Ieņēmumos no budžeta iestāžu maksas pakalpojumiem** un citos pašu ieņēmumos plānoti 1,4 milj. eiro.

● **Transfertos** plānots saņemt 19,7 milj. eiro. Vislielākā summa plānota no valsts budžeta (7,77 milj. eiro) – mērķdotācijas pedagogu atalgojumam, speciālo izglītības iestāžu uzturēšanai, 1.–4. klases brīvpusdienām, pašvaldības ceļu uzturēšanai un projektu realizācijai.

Izdevumi

 Vispārējās vadības dienesti ietver pašvaldību iekšējā parāda procentu nomaksu (77 815 eiro), līdzekļus neparedzētiem gadījumiem (230 000 eiro), deputātu atalgojumu (159 168 eiro), administrācijas izmaksas (3 176 627 eiro).

 Sabiedriskā kārtība un drošība ietver pašvaldības policijas izmaksas (457 660 eiro). Finansējums domāts policijas darbam, pārējiem kārtības un drošības pakalpojumiem Kuldīgā, Skrundā un pagastos, glābšanas dienestam Mārtiņsalas peldvietā (no 15. maija līdz 15. septembrim). Pašvaldības policijas budžetā 16 000 eiro paredzēti vides objektu uzraudzībai – videokamerām Kuldīgā, Skrundā un pagastos.

 Ekonomiskās darbības izdevumus veido tēriņi pilsētas un lauku satiksmes infrastruktūras uzturēšanai un tūrismam (1 371 739 eiro). Šogad valsts mērķdotācija ir vienāda ar pērnā summu. Plānoti izdevumi arī tūrisma attīstības centram (170 000 eiro).

 Vides aizsardzībai atvēlēti 170 000 eiro.

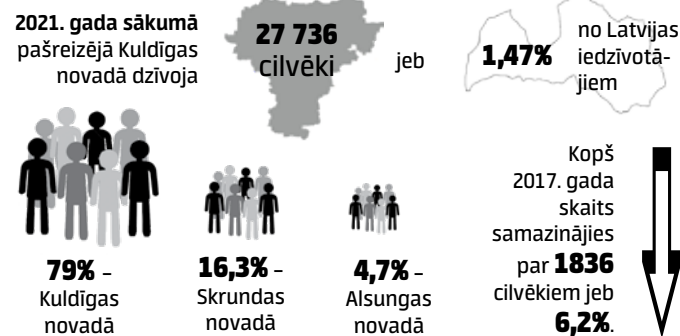
 Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai plānoti 8 207 888 eiro. Finansējumu izlietos: mājokļu uzturēšanai (5 189 174 eiro), attīstības projektiem (2 286 856 eiro), ielu apgaismojumam (260 849 eiro), teritoriju attīstībai (400 000 eiro). Nākamgad pašvaldība finansēs konkursu *Daudzdzīvokļu māju pagalmu labiekārtošana* (70 000 eiro), valsts kultūras pieminekļu restaurāciju un konservāciju Kuldīgas vēsturiskajā centrā un visā novadā (150 000 eiro). Turpināsies konkurss *Daršim paši* – 36 projektiem katram 800 eiro. Tiks atbalstītas sociālās, kultūras un sporta biedrības, kā arī programmas LEADER projekti (35 009 eiro).

Pamatbudžetā ieplānoti 2,28 milj. eiro investīciju projektiem: pagastu un Skrundas attīstībai (125 000 eiro), Kuldīgas rietumu daļas degradēto teritoriju sakopšanai ražošanas attīstībai (330 598 eiro), *Atvasišu* pārbūvei Rumbas pagasta Mežvaldē (151 047 eiro), infrastruktūras uzlabošanai Kuldīgā (120 966 eiro).

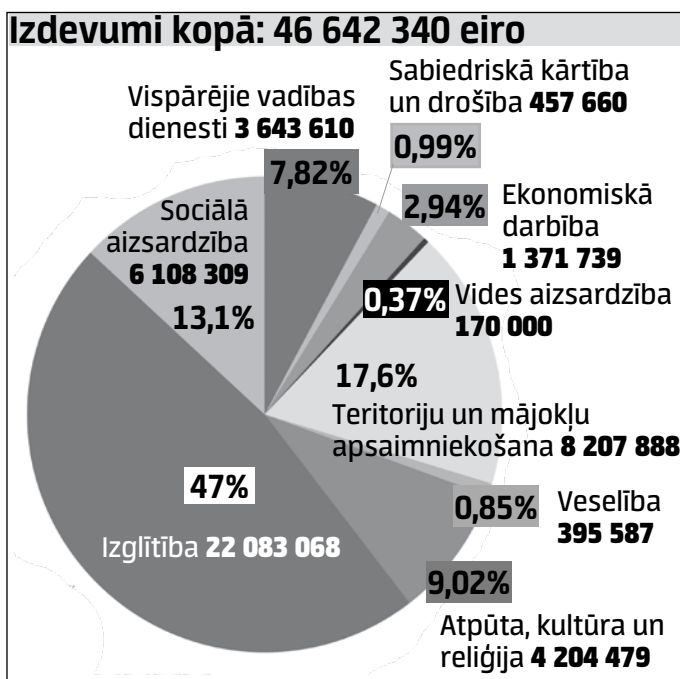
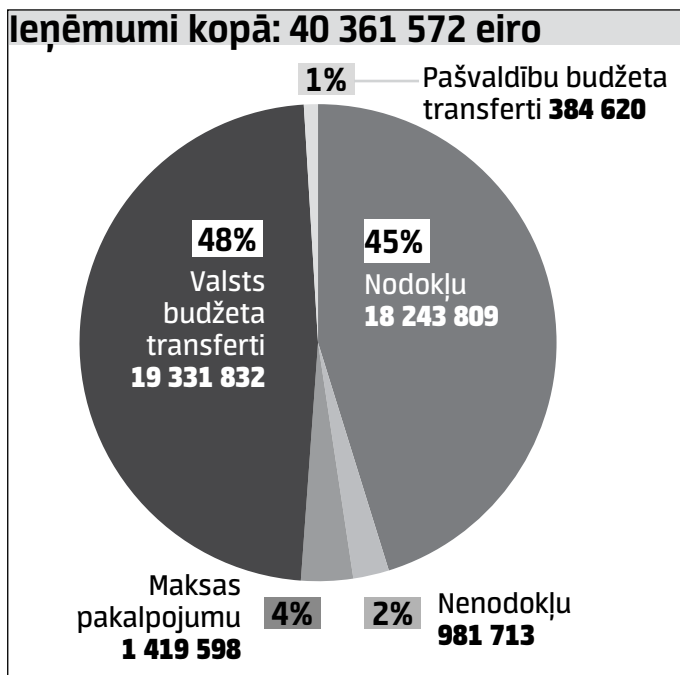
 Veselības aprūpei plānoti 395 587 eiro: ambulatorajām ārstniecības iestādēm pagastu pārvaldēs (17 028 eiro), Skrundas veselības un sociālās aprūpes centram (378 559 eiro).

 Atpūtas, kultūras un sporta pasākumiem un funkciju nodrošināšanai ieplānoti 4,2 milj. eiro. Kuldīgas kultūras centram – miljons un 160 900 eiro, bibliotēkai – 815 631 eiro, novada muzejam – 401 968 eiro, kultūras pasākumiem pagastos un Kuldīgā – 726 749 eiro, mākslinieku rezidencei – 149 050 eiro, Mākslas namam un zālei Pils ielā 2, rīkojot izstādes un festivālu *Teātris ir visur*, – 24 200 eiro, suitu kultūrvēsturiskā mantojuma centram – 65 000 eiro, digitālo inovāciju centram – 75 600 eiro, kultūras attīstības projektiem – 137 460 eiro.

 Izglītībai plānoti 22 milj. eiro. Pirmskolas izglītības iestādēm – 3,56 milj., pamatzglītībai, vispārējai un profesionālajai izglītībai un attīstības projektiem – 15 milj. Pašvaldība turpinās finansēt: bērnu nometnes, stipendijas studentiem (ārstiem rezidentiem, jauniešiem slimnīcas speciālistiem), licencētas aukles, Mazo bērnu skolu, prakses vietas jauniešiem pie uzņēmējiem, brīvpusdienas piecus un sešus gadus veciem bērniem un 5.–12. klasei, bet 1.–4. klasei būs puse summas, jo 50% maksā valsts. Būs bezmaksas transports skolēniem un tehnikuma audzēkņiem. Pašvaldību norēķiniem par izglītību paredzēti 223 000 eiro.

2020. gada beigās bezdarbnieku novadā bija par 0,8% vairāk nekā vidēji Latvijā un sasniedza 6,8% no darbaspējīgajiem. Ilgstošo bezdarbnieku skaits bija 28%, pirmspensijas vecuma cilvēku īpatsvars starp bezdarbniekiem – ap 17%.

Profesionālās ievirzes izglītības iestādēm plānoti šādi izdevumi: bērnu un jauniešu centram (474 848 eiro), Kuldīgas mūzikas skolai (430 657 eiro), Skrundas mūzikas skolai (118 502 eiro), Alsungas mūzikas skolai (92 073 eiro), sporta skolai (1 475 000 eiro), Skrundas mākslas studijai (33 093 eiro).

 Sociālajai nodrošināšanai paredzēts: sociālajai palīdzībai un pakalpojumiem – 6,1 milj., bāriņtiesai – 329 000 eiro, sociālajam dienestam un pabalstiem – 3,12 milj. eiro, aprūpes namam *Valtaiķi* – 439 598 eiro, sociālajai palīdzībai pagastos – 32 088 eiro, attīstības projektiem – 2,2 milj.

Pašvaldība noslēgusi līgumu ar Kurzemes plānošanas reģionu par sadarbību projektā *Kurzeme visiem*. Deinstitutionalizācijas mērķis ir vairot sociālos pakalpojumus dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātus pakalpojumus cilvēkiem ar invaliditāti un bērniem, radot apstākļus, ka ir iespēja dzīvot kopā ar ģimeni. Projekta izmaksas – 148 933 eiro.

Priekšā ambiciozi mērķi un daudz pārmaiņu

Decembrī apritēja gads, kopš amatā stājās vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs ARTŪRS TOMS PLEŠS, un preses konferencē viņš atskatījās uz šajā periodā paveikto, informēja par digitālās transformācijas, klimata politikas un vides aizsardzības un reģionālās attīstības jaunumiem.

„Esam aizvadījuši valstiski un starptautiski nozīmīgas desmitgades pirmo gadu. Tās laikā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) ielikusi stabilus pamatus izaicināšanai darba cēlienam. Līdz 2030. gadam jāsasniedz ambiciozi mērķi klimata pārmaiņu radīto draudu mazināšanai, jāuzņem paātrinājums, lai sasniegtu zaļajā kursā noteikto un tautsaimniecību padarītu dabai un cilvēkam draudzīgāku. Esam apņēmušies septiņos gados nozīmīgi transformēt atkritumu apsaimniekošanu, lai virzītos uz aprites ekonomikā balstītu saimniecību. Ar administratīvi teritoriālo reformu esam devuši skaidru signālu pašvaldībām, ka tām ir ne vien jauna iespēja, bet arī pienākums gādāt par līdzsvarotāku attīstību visā Latvijā,” sacīja ministrs.

NOVADU ATTĪSTĪBA – SVARĪGS UZDEVUMS

Vēsturisks solis sperts pērn 1. jūlijā, kad spēkā stājās administratīvi teritoriālā reforma un darbu sāka 43 pašvaldības līdzšinējo 119 vietā. Piecos mēnešos vērojams naudas ietaupījums, ko var novirzīt iedzīvotāju iniciatīvām vai pakalpojumu pilnveidei. „Reforma nodrošinās līdzsvarotāku attīstību, aicinot vietvaras izmantot šīs iespējas par labu izaugsmei ilgtermiņā,” sacīja ministrs. „Reforma izturējusi Satversmes tiesas kontroli visos būtiskajos aspektos, un tiesas lēmums kopumā apstiprina Ministru kabineta virzītās pašvaldību reformas atbilstību konstitūcijai un Eiropas pašvaldību hartai. Tas ir svarīgs lēmums, jo dod pēdējo saskaņojumu reformas iezīmētajam pagriezianam uz straujāku un līdzsvarotāku attīstību un iedzīvotāju labklājību. Lai attīstību līdzsvarotu, tikpat būtiskas ir investīcijas.”

Lai mazinātu kovida pandēmijas ietekmi uz ekonomiku, VARAM turpina valsts aizdevumu programmu pašvaldību investīcijām, un MK atbalstījis 270 projektus par 119 miljoniem eiro, no kuriem valsts aizdevums ir teju 100 miljonu.

Pašvaldības varēja pieteikties arī citām programmām: augstas gatavības investīciju projektiem, prioritārajiem projektiem, pirmskolas iestāžu būvniecībai vai atjaunošanai. Gada laikā rinda uz pirmsskolas iestādēm samazinā-

Par pirmajā darba gadā padarīto tiešsaistē stāsta vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Artūrs Toms Plešs.

jusies par 21%, un piešķirtā nauda tajās radīs 2500 darba vietas.

„Būtisks ir ceļu remonts. Solījumu sakārtot reformai svarīgos posmus esam pildījuši,” uzsver ministrs. Valsts ceļu attīstībai pērn piešķirti teju 92 miljoni eiro, bet, saimniekojot taupīgi, ietaupīts ap 12 miljoniem eiro, kas ļaus atjaunot papildu posmus. „Turpināsim ceļos investēt. Pašvaldību projekti, kuriem ministrija sniegusi atbalstu: ap 1000 kilometrus atjaunots segums; pašvaldību ēku energoefektivitātes pasākumi dos elektrības ietaupījumu, kas mērāms ap desmit tūkstošos elektroauto uzlādes reīzu; rindu uz bērnudārziem gada laikā esam mazinājuši par vairāk nekā 20%; īres dzīvokļu izveide nodrošinājusi iedzīvotājus ar tādu dzīvojamu platību, kas ir Rundāles pils izmērā,” salīdzināja ministrs.

Atkritumi ir resursi, un uz Eiropas fona esam izšķērdīgi – nespējam radīt maksimālo pievienoto vērtību.”

Ministrija sekojusi līdzi pašvaldību darba tiesiskumam. Izvērtēti 1366 saistošo noteikumu projekti, tai skaitā grozījumi, un par 303 izteikti iebildumi. VARAM sagatavojusi normatīvajiem aktiem priekšlikumus par kovida ierobežošanu un epidemioloģisko drošību, ieteikusi, kā domes un komiteju sēdes organizēt attālināti.

KLIMATA POLITIKA – BŪTISKA

VARAM turpinājusi darbu pie zaļā kursa, lai līdz 2030. gadam sasniegtu Eiropas Savienības mērķi – vismaz 55% siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinājumu salīdzinājumā ar 1990. gadu, bet 2050. gadā sasniegtu klimata neitralitāti. Ministrs sarīkojis apaļo galdu, lai ar nevalstiskajām organizācijām, nozaru pārstāvjiem, pašvaldībām un valsts institūcijām veicinātu sarunas par klimata neitralitāti un noturīgumu. Darbs turpināsies.

Ministrija izstrādājusi Latvijas klimata likumprojektu kā atsevišķu tiesību aktu. Tuvākajos gados gaidāmas detalizētākas sarunas ar iesaistītajiem.

Tāpat VARAM izstrādājusi atbalsta programmu elektroauto iegādei, kas stāsies spēkā jau šogad. Transporta sektors rada gandrīz trešdaļu no Latvijas siltumnīcefekta gāzu emisijas, kurā lielākais avots ir privātais autotransports, tādēļ programma būs viens no pasākumiem, kas veicinās virzību uz klimata mērķu sasniegšanu un iedzīvotājiem ļaus iegādāties mūsdienīgus transporta līdzekļus, stāsta ministrs.

Pērn turpināts zaļais iepirkums. Statistika liecina, ka 2020. gadā tā īpatsvars pieaudzis gandrīz līdz 30%.

DEPOZĪTA SISTĒMA – NO FEBRUĀRA

Aktīvi strādāts pie tā, lai ieviestu depozīta sistēmu dzērienu iepakojumam. Pieņemti grozījumi tiesību aktos, lai tās darbība būtu pilnvērtīga. Depozīta sistēma, par ko runā jau 20 gadus, darbu sāks 1. februārī.

Latvijas atveseļošanas fonda plānā 364 miljoni eiro paredzēti VARAM aktivitātēm:

- digitālajai transformācijai,
- klimata pārmaiņu seku mazināšanai,
- vides ilgtspējai,
- novadu nevienlīdzības mazināšanai.

Pērn jūlijā stājās spēkā plastmasu saturošu izstrādājumu patēriņa samazināšanas likums, un tirdzniecībā ir mazinājies vienreizlietojamu izstrādājumu daudzums, tie tiek aizstāti ar plastmasu nesaturošām precēm. Mazinājies šis piesārņojums dabā un plastmasas atkritumu apjoms.

Būtisks ieguldījums vides aizsardzībā ir pērn MK apstiprinātais atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns septiņiem gadiem. Tajā ietverta atkritumu rašanās novēršanas programma, rīcības virzieni, kā sasniegt mērķus, celt apsaimniekošanas efektivitāti.

„Atkritumu apsaimniekošana vairs nav tāda, kādu tu zinājam pirms desmit gadiem. Atkritumi ir resursi, un jāievieš pārdomāta saimniecība. Uz Eiropas Savienības fona esam izšķērdīgi un no tiem resursiem, kas nonāk mūsu pārziņā, nespējam radīt maksimālo pievienoto vērtību,” uzsver ministrs. „MK apstiprinājis priekšlikumu līdz 2025. gadam nolietotu riepu savākšanas mērķi paaugstināt no 65% līdz 90% no gada apjoma tirgū.”

Ministrija pievērsusies arī dabas aizsardzības, bioloģiskās daudzveidības, ES nozīmes sugu un biotopu dzīvotnes atjaunošanai un pesticīdu lietošanai lauksaimniecībā. Valsts līdzfinansējums nodrošināts 2021.–2024. gadam LIFE projektiem.

DARI DIGITĀLI!

Apstiprinātas digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam, kas nosaka vidēja termiņa prioritātes valsts digitālajā attīstībā. „Ielikti pamati vienotai valsts informācijas un komunikācijas tehnoloģiju

„Novadu reforma ir ne vien jauna iespēja, bet arī pienākums gādāt par līdzsvarotāku attīstību visā Latvijā.”

pārvaldības reformai un radīta digitālo risinājumu būvvalde, kas nosaka, ka arī digitālajā telpā jālieto tie paši uzraudzības kritēriji, kādiem sekojam, veidojot un attīstot vidi fiziskajā telpā,” saka ministrs. „Līdz šim prasības valsts informācijas sistēmu tehniskajiem risinājumiem bija formulētas tikai ieteikumu un vadlīniju formā, tādēļ šāda būvvalde ir būtisks atpēriena punkts, lai veicinātu centralizāciju un resursu koplietošanu.” Ar grozījumiem Elektronisko sakaru likumā nostiprināta iespēja iedzīvotājiem nacionālos elektroniskās identifikācijas līdzekļus, piemēram, eID, E-parakstu mobile, izmantot arī komercpakalpojumu saņemšanai.

Programmā *Dari digitāli* VARAM un 17 nevalstiskās organizācijas parakstījušas sadarbības memorandu par iedzīvotāju, tostarp uzņēmēju, digitālo prasmju veicināšanu, un ir sāktā jauna digitālo līderu mācību kārta, lai vairotu iespējas saņemt atbalstu e-risinājumos. Līdz oktobrim plānots sagatavot 2000 digitālo līderu.

ATVESEĻOŠANAS FONDS UN CITAŠ INVESTĪCIJAS

Ministrija ieviesusi plašu programmu klāstu investīcijām no ES fondiem, pašvaldībās atbalstot daudz projektu, lai stiprinātu ekonomiku un uzņēmējdarbību, mazinātu nevienlīdzību un Covid-19 sekas.

VARAM izsludināja papildu atlasīto pašvaldību projektiem par 84 miljoniem eiro. Šis ir ES fondu 2014.–2020. perioda papildu investīcijas jauniem pašvaldību energoefektivitātes projektiem, degradēto vietu atjaunošanai uzņēmējdarbības vajadzībām un bioloģiski noārdāmu atkritumu pārstrādes iekārtām.

MK apstiprināja arī Latvijas atveseļošanas fonda plānu, kas paredz 1,82 miljardus eiro sešās būtiskās jomās: digitālajā transformācijā, klimata pārmaiņu seku mazināšanā, veselībā, ekonomikas pārveidē un produktivitātes reformā, kā arī likuma varas stiprināšanā. VARAM aktivitātēm šajā plānā ir 364 miljoni eiro, kas paredz būtiskus ieguldījumus digitālajā transformācijā, klimata pārmaiņu seku mazināšanā, vides ilgtspējā, novadu nevienlīdzības mazināšanā. Tiek izstrādāti nosacījumi, lai ātrāk var sākt projektus atlasīt un ieviest, saka ministrs.

Neredzamo kareivju vidū arī mūsu cilvēki

„Kuldīgas slimnīcas vakcinācijas kabinetā, kas darbojas vieglatlētikas manēžā, strādā sirsniņi un atsaucīgi cilvēki – uzrakstiet par viņiem!” Šos labos vārdus Kurzemnieks uzklaušījis vairākkārt.

Dienā, kad tur viesojāties, cilvēki nāca potēties, dažbrīd veidojot garāku rindu. Aizņemībā darbinieki tomēr atrada gan brīdi sarunām, gan pa humora dzirkstij apmeklētājiem. Brigāde, kura todien strādāja, par sevi teic: „Esam komanda, kurā var sasmelties C vitamīna devu visai dienai.”

SADARBOJAS DAUDZI

Zvanu centra meitenes spēj visus salikt pa laikiem, un potēšana rit raiti. Apmeklētājiem viņas palīdz aizpildīt vakcinācijas anketu, uzmana pēc potes. Paldies slimnīcas mediķiem, ārstu palīgiem un ģimenes ārstēm Sarmītei Opmanei, Līgai Lagzdiņai, Inārai Andersonai, Laimai Jansonei (ar viņām slimnīcai ir sadarbības līgums), arī Vijai Suppei-Ābelei, ar kuru noslēgts līgums par palīdzību. „Ja ārstu būtu vairāk, varētu potēt no rīta līdz vakaram,” saka slimnīcas galvenā māsa Ilze Lude. „Ģimenes ārsti te strādā pēc darba savā praksē, tāpēc laiks ir ierobežots.” Pašvaldība uzteic sporta skolas darbiniekus, kuri iesaistīti procesā: Undīni Rubeni, Vēsmu Miezi, Ingu Rozi, Santu Gobzemi, Robertu Blumbergu, Elitu Bēricu un Ivo Solomahinu.

Decembrī vakcinācijas kabinetā poti saņēmuši 1096 cilvēki. „Pašreiz tādu, kuriem šī ir pirmā vai otrā pote, ir maz. Lielāka plūsma ir no tiem, kuriem notiek balstvakcinācija. Agrāk tā bija vajadzīga pēc sešiem mēnešiem, tagad pēc trim, savukārt vakcīnai Janssen jau pēc astoņām nedēļām jeb diviem mēnešiem,” skaidro I.Lude.

Un tas ir viss?

„Strādāju gan kovida punktā, gan vakcinācijas kabinetā,” stāsta ārsta palīdzē Ingrida Zadvinska, kura cilvēkus šeit potē.

„Vairāk nekā gadu 15 minūtes pāri septiņiem rītā dodos uz darbu un pusseptiņos vakarā atgriežos mājās. Šovasar – bez svētku dienām un brīvdienām sestdienās un svētdienās, man bija četrarpus brīvu dienu. Ir jūtams nogurums. Primārās veselības aprūpes centrā cilvēki ierodas ar sūdzībām. Saka, ka bērni ar jauno vīrusu neslimo. Slimo gan – pagājušajā gadā kovida analīzes bija vajadzīgas 20 dienu vecam bērniņam. Arī šogad bija jāņem vienam mazulim. Daudzi uz kovida analīzēm iebrauc prakses sētā ar mašīnām, un es visu ziemu un pavasari skrēju lejā un augšā pa kāpnēm, lai viņiem nebūtu jāstāv rindā.

Mums saka, ka saņemam lielas algas, bet nav, kas šo darbu dara. Strādājam vairākās vietās. Līdz pusdivpadsmitiem man ir pieņem-

Uz to sauli kopā ar auto!

Medicīnas māsa **Elita Bērica** vakcinācijas kabinetā strādā kopš atvēršanas brīža. Pirms tam viņa bija medicīnas māsa Kuldīgas novada sporta skolā, bet slimošanas dēļ darbu pārtraukusi.

Reiz iestādes direktors Agris Kimbors uzrunājis, vai nevarot nākt palīdzēt. Elita piekritusi. Viņai darbs ar cilvēkiem patīk, bet grūtākais bijis periods, kad daļai, lai varētu turpināt darbu, vakcinēšana bijusi obligāta. „Citādi jau cilvēki ir forši, atsaucīgi, ar jokiem,” teic Elita. „Savulaik mācoties medicīnas skolā, apguvu ētiku, un tā ir būtiska. Lai cik smagi pašai neietu mājās, ar cilvēkiem jābūt laipnai. Man tas iegājies. Jo vairāk ar cilvēkiem runāju, jo vairāk viņi atklājas arī man. Rodas pozitīvisms.”

Ikdienā neiztiekot arī bez kurioziem. Viens joprojām esot prātā, un, to atminoties, visi smejojot: „Vasarā uz poti mazmeita atvedusi omīti. Lūdzu viņai pasēdēt noteiktās 15 minūtes pēc vakcīnas. Kundzīte negribēja – sēdēšot mašīnā, jo vai neesot vienalga, kur miršot. Un mazmeitai piekodināja, lai rokot ar visu mašīnu. Kopā smējāmies, ka tad nu bedre būs vajadzīga lielāka...”

Darbā tiek pavadīts daudz stundu, un dienā atnāk vidēji 100–140 cilvēku. „Protams, ir pārvarēti arī grūti brīži, jo rudenī cilvēki bija ļoti *uzvilkti*, dusmīgi. Kad jautāju, kā jūtas pēc potes, daži varēja uz mani skaļā balsī uzblaut, izteikt ko negatīvu. Bet es viņus saprotu un ļaunu prātu neturu. Palīdzot aizpildīt anketas, cilvēkus visvairāk uztrauc tas, kas ar viņiem būs pēc potes. To jau nevar pateikt – katram tas ir atšķirīgi, katram arī savs sāpju sliekšnis.”

šana praksē, tad no vieniņiem līdz pieciem vai ilgāk strādājam vakcinācijas kabinetā. Vakara es vai kolēģe vēl apzvanām pacientus, kuri mūs nav sazvanijuši. Tāda ir mūsu ikdiena.”

Ingrida atzīst, ka darbā ir arī gandarījums: „Atnāk sabijusies ome, mēs viņu apčubinām, izstāstām visu par vakcīnu, par iespējamajām reakcijām un vēl par to, ka vakarā sirdsmieram var iedzert graķīti balzama. Viņa aiziet smaidīdama, nosakot: „Un tas bija viss?””

Mediķi notur buru

Pirms potes cilvēkus par veselību kabinetā iztaujā ģimenes ārste **Sarmīte Opmane**, asistē ārsta palīdzē **Dārta Girgensone**. Viņas te strādā kopš pavasara.

Šajā kabinetā visbiežāk uzdotais jautājums ir: „Kur var dabūt vakcinēšanas sertifikātu?” Tāpat abas novērojušas, ka atkal nākot pozitīvie cilvēki – tie, kuriem vajadzīga balstvakcīna. „Šie cilvēki apzinās, kāpēc viņi to dara,” saka S.Opmane. „Rudenī bija grūtāk, jo tad nāca tie, kuriem poti vajadzēja tāpēc, lai turpinātu strādāt. Nācās uzklaušīt negācijas, spriedumus par nepareiziem politiskiem lēmumiem. Bet mēs taču tos nepieņemam! Mēs darām savu darbu. Mediķi ir tie, kuri notur to buru. Ģimenes ārsti skaidro, kāpēc jāvakcinējas. Vieni saprot, citi neieklausās. Pirmssvētku laikā cilvēki ir mierīgāki. Šodien (decembra beigās – red.) mums bija pārsteigums – ieradās Ziemassvētku vecītis. Ar visu polsterēto vēderu ienāca saņemot poti pa ceļam no vienas eglītes uz otru.”

Cilvēki informāciju neizvērtē

Desmit mēnešus vakcinācijas kabinetā strādā arī **Undīne Rubene**, kura ikdienā ir administratore sporta skolas baseinā. Attēlā – pirms potes viņa izmēra temperatūru Mārtiņam Klestrovam.

„Šeit ir darba redzamā puse. Lielākā daļa paliek aizkadrā,” teic U.Rubene. „Visus apzvanām, saliekam laiku, zvanām un aicinām arī uz otro poti. Tagad vairāk cilvēku nāk uz balstvakcināciju, palīdzam aizpildīt anketas, lai darbs virzītos raitāk. Pieraksts ir divas nedēļas uz priekšu. Grūtāks brīdis bija tad, kad paziņoja, ka darbavietās visiem būs jābūt vakcinētiem. Poti vajadzēja visiem uzreiz, taču to mēs fiziski nevarām paveikt. Citi apvainojās: „Kā? Man atsūtīja īsziņu, ka jānāk!” Ģimenes ārsti šeit nāk pēc darba savā praksē, tāpēc laiks ir ierobežots.”

Līdzīgi kā kolēģēm, arī Undīnei cilvēki visbiežāk jautā par iespējamo ietekmi pēc potes: „Cilvēki bieži jauc blaknes ar to, kas ir normāla reakcija pēc vakcinācijas, piemēram, ir temperatūra un sāpoša roka. Skaidrojām. Citi no potes baidās. Atkal stāstām. Sociālie tīkli cilvēkus ļoti iespaido. Viņi izlasīto neizvērtē un nepārlicinās, cik tas ir patiess.”

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Kuldīgas tehnikuma audzēkņi – praksē Portugālē

Amanda Gustovska, Jēkaba Aleksandra Krūmiņa, Ivetas Asnes un Gītas Agapovas arhīva foto

Tradicionālais portugāļu saldēdiens *pastel de nata*.

No 23. novembra līdz 20. decembrim deviņi Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma audzēkņi programmā Erasmus+ praksi apguva Portugālē. Trīs no viņiem pastāstīja, kādus iesaņidus un pieredzi guvuši.

Cita mentalitāte un attiecības

Gīta Agapova vasarā tehnikumu pabeidza kā SPA speciāliste, un praksi Portugālē piedāvājusi projektu koordinatore Gunta Dimiņa, jo gadu pēc skolas vēl var doties Erasmus+ braucienā.

Sākumā piedāvāts braukt uz Igauniju, bet Portugāle vienmēr bijusi Gītas sarakstā – uz tūrieni viņa gribējusi aizceļot. Praksē SPA kompleksā *Delight* Barselosā darbdienās no 9.00 līdz 16.00 Gīta iemācījusi vairākas kosmetoloģiskas procedūras, kas skolā tik padziļināti nav mācītas: „Iepazīnu arī citu SPA kultūru – redzēju, kā darbinieki ar klientiem strādā tur. Tas ļoti atšķiras no latviešiem, jo mēs esam daudz kautrīgāki, bet portugāļiem komunikācija un sadarbība ir citādāka.” Procedūras gan daudz neatšķiroties, taču ir citāda tehnika un darbarīki: „Piemēram, seja tiek tīrīta ar speciālu aparāturu, tādu kā lāzēri, lai gan precīzi nemāku pateikt, jo angļiski neviens nerunāja – nevarēju pajautāt. Sazinājāties tikai ar vietnes *Google Translate* palīdzību. Viena lieta, ko apguvu, bija lāzera epilācija. Tādu aparāturu nebiju vēl redzējusi.”

Gīta Agapova praksē SPA kompleksā *Delight* Barselosā.

atšķirīgo arhitektūru: „Mājas ir ļoti skaistas, īpaši man patika, ka lielāka daļa fasāžu izlikta ar mazām flīzēm tradicionālajos rakstos.”

Gīta ievērojusi, ka liela daļa veikalu Portugālē ož pēc zivīm, jo tur iecienītas ir jūras veltes. Visgaršākie bijuši mandarīni un saldaiss ēdiens *pastel de nata*, ko iecienījuši daudzi. Visneparastākais ēdienu salikums – sēnes ar āboliem, bet Gīta saka: bijis garšīgi.

„Esmu ieguvusi vienīgi labus iesaņidus. Man ļoti patīk dienviņu cilvēku mentalitāte, kas atšķiras no mūsējās, un tādēļ vien gribētos tur atgriezties, vēl izbaudīt kultūru un cilvēku kompāniju.”

DIENVIDNIEKI UN ĒDIENU SALIKUMS

Līdzīgi kā citiem atmiņā palikšot pilsēta Porto: „Iesaņidīgs bija gājienis pāri vienam no augstākajiem tiltiem un brauciens ar kuģi. Porto visi brauc tiešām traki – ļoti ātri lido garām, taču viņi zina, kā to darīt, un nevienu satiksmes negadījumu nenovērojam.” Portugāle atmiņā palikšot ar

Sen izsaņots brauciens

Iveta Asne 4. kursā mācās par tūrisma konsultanti un praksē gribējusi doties jau no pirmā kursa, taču tad vēl nācies gaidīt, kad būs 18 gadu.

Otrajā kursā Iveta jau zinājusi, ka grib braukt uz Portugāli, taču ārkārtējā situācija plānus nojaukusi. Iesākot ceturto kursu, pieteikusies vēlēreiz, taču uz Dāniju. Nedēļu iepriekš saņēmusi ziņu, ka ir iespēja tomēr braukt uz Portugāli, un ļoti priecājusies.

Viņa Barselosā bijusi viesnīcā *Apulia Praia* un par praksi stāsta: „Diezgan lielas grūtības sagādāja valodas barjera, jo liela daļa darbinieku angļiski nerunāja un ar šīs valodas zināšanām bija grūti saprast administratora pienākumus, tādēļ mums lika darīt mazus darbiņus kā istabēnēm. Nedaudz pastāstīja par darbu viesnīcā un deva iespēju pavērot no malas.” Ivetai prakses laiks bijis no 8.30 līdz 16.00, un redzēti gan administrators, gan viesmīļa, gan istabenes pienākumi.

Par iesaņidēm no šīs valsts viņa teic: „Ekskursijās mūs veda ar autobusu. Daudz braucām pa kalniem, pirmās divas reizes bija daudz jāstaigā, apmeklējām vairākus restorānus. Taču pēc tam valstī tika pieņemti

Iveta Asne (trešā no kreisās) Barselosā pie prakses vietas viesnīcā *Apulia Praia* kopā ar darbiniekiem.

stingrāki kovida ierobežojumi, tādēļ divās pēdējās ekskursijās ēdām līdzīgas saņemtas pusdienas, kādas maizītes. Apskatījām ļoti skaistas vietas – tiešām bija elpu aizraujoši skati. Pēdējās dienās paši aizbraucām uz Porto un Barselosas centru, meklējot ko darīt, ko apskatīt.”

APBUR ARHITEKTŪRA UN SALDI AUGĻI

Ivetai visspilgtāk atmiņā palikusi Porto: „Tā ir otrā lielākā Portugāles pilsēta ar daudziem skaistiem skatiem. Pa kanālu braucām arī zem augstiem, lieliem tiltiem, un skaits bija iesaņidīgs. Arī zaļais ūdens un krāsainās mājiņas kalnos – kopskats uz pilsētu bija skaists. Tur ir

daudz mazu, savdabīgu veikalīņu, kuros varēja nopirkt dažādus akmentiņus. Latvijā neko tādu redzēt nevar.”

Visjaukāk bijis nogaršot augļus, ko var noraut no kāda koka uz ielas: „Mandarīnu bija daudz – tik garšīgi un saldi, ka teju paši izkusa mutē. Latvijā tādus nopirkt nevar. Arī vīnogu garša paliks atmiņā ilgi.” Iveta mājas atvedusi suvenīrus atmiņai: „Vairākus nopirku Barselosas tirgū, jo tur bija ļoti daudz visa kā par mazām naudiņām.”

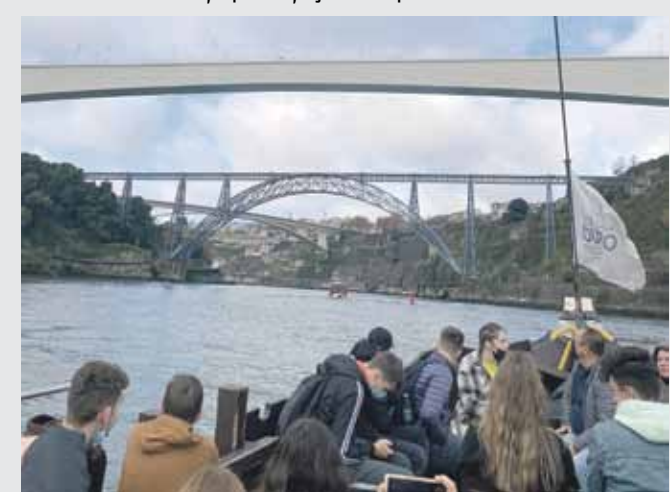
Par pieredzi Iveta saka: „Tas bija mans tālākais brauciens. Emociju ir ļoti daudz, esmu priecīga par visu, ko redzēju, un par visiem, ko satiku. Bet valodas barjeras dēļ tomēr ir grūti saprasties.”

Kuldīgas tehnikuma praktikanšu kopbilde kampusā.

Tā izskatās audzēkņu pilsētiņa jeb kampus.

Skaits uz tiltiem no ekskursiju kuģīša Porto.

Ponte de Lima – Portugāles senākā pilsēta.

Pieredze lielā autoservisā

Jēkabs Aleksandrs Krūmiņš mācās par automehāniķi un stāsta, ka vēlējis programmas Erasmus+ praksē braukt uz ārzemēm, jo viņam patīk ceļot.

NO ZIEMAS – SILTĀ RUDENĪ

Uzzinājis, ka skola sādu iespēju piedāvā, viņš pie pirmās iespējas uzrakstījis motivācijas vēstuli angļu valodā. Sākotnēji domājis, ka praksē sūtīs uz Vāciju, taču nedēļu pirms brauciena piedāvāts doties uz Portugāli, jo iespējas bijušas vairākas jomās. Viņš piekritis un izvēli nenozēlo. Lidojuši caur Getvikas lidostu Londonā, tad Portugālē nosēžoties pilsētas Porto lidostā. Audzēkņus sagaidījis *busiņš*, viņi vesti uz kampusu* vietu Gamilas ciematā, kas atrodas pilsētā Barselosā, kur bijušas visas prakses vietas.

Jēkabs stāsta: „Kad aizbraucām no Latvijas, šeit bija sniegs un diezgan liels aukstums. Pirms izlidošanas lidmašīna vēl tika mazgāta no lielā sniega. Ielidojot Londonā, jau bija nedaudz siltāk, sniega nebija, taču Porto jutu straujas laikapstākļu izmaiņas, jo tur bija pavisam silti – vidēji +17 grādu. Pirmais iesaņids izkāpjot: siltums, dzirdi zilās debesis un pirms tam pa logu redzētais skaits uz okeānu, kas jau bija atstājis iesaņidu, ka esam siltajās zemēs. Braucot uz kampusu, guvu pirmos iesaņidus par pilsētu, redzot kalnus un ēkas. Arhitektūra ļoti atšķiras no Latvijas. Tur mājas ir daudz krāsainākas, ar mazām flīzēm.”

STRĀDĀ ĀTRI UN AR VĒRIENU

Jēkabs stāsta, ka prakses laiks katram esot atšķirīgs, bet viņam kā automehāniķim – katru darbdienu no 9.00 līdz 12.00 un 14.00 līdz 16.00. „Ieguvu iesaņidu, kā strādā autoserviss Portugālē. Ja salīdzina ar Kuldīgu, tad mans priekšstats ir tāds – mazs šķūnis vai garāžiņa, kurā strādā ne vairāk kā pāris cilvēku. Taču Barselosā tas bija plašs, lielā angārā. No malas skatoties, ievēroju, ka serviss ir tiešām augsti novērtēts, cilvēki tam uztie savas mašīnas, darbinieki visu dara ļoti precīzi. Darbinieku bija daudz vairāk nekā Latvijas servisos, kopā ap desmit automehāniķu. Bija daudz vairāk pacēlāju, tāpēc strādāt varēja ar vairākām automašīnām vienlaikus. Automašīnas bija dažādas: gan retro automobiļi, vecie, smukie mercedēsi, gan diezgan jaunas un smalkas mašīnas, piemēram, *BMW*, *Audi*, sporta modeļi, kas ir reti un stilīgi. Man iznāca redzēt, kā labo jauno *Audi S4*, kas nav bieži sastopams.”

TALKĀ NĀK ARĪ ŽESTI

Jēkabs lielākoties mācījies, vērojot, kā strādā pieredzējuši automehāniķi, jo valodas barjera bijusi liela: „Neviens darbinieks īsti nemācēja angļiski, neviens īsti nesaprata, ko varu izdarīt es, vairāk mācījos skatoties. Taču diezgan bieži man lika palīdzēt ko izskrūvēt vai pieturēt. Viena mašīna tika gatavota tehniskajai apskatei. Man lika iedarbināt, piespiest bremzes pedāli vai parādīt pagriezienu. Vēl iemācīja noskrūvēt riteņus – tādas pamata lietas. Servisa

Jēkabs Aleksandrs Krūmiņš prakses vietā ar kolēģiem autoservisā Portugālē.

priekšnieks angļiski nemācēja nemaz, savukārt ar darbiniekiem saņinājās, kā varēju. Nācās lietot gan tulkošanas aplikāciju, gan žestus.”

GADĀS VISĀDI

Servisā atgadījusies arī neliela sadursme: „Viens darbinieks iebuktēja citu auto: ar *busiņu* brauca nost no pacēlāja, taču šiem *busiem* grūti spoguļos redzēt aizmuguri, tādēļ viņš mēģināja braukt uz priekšu. Es rādīju ceļu, ka uz priekšu braukt var, taču no aizmugures vēl nebiju paskatījies, un viņš atpakaļgaitā iebrāuca citā auto. Tas bija nevis dārgs auto, bet darba *busiņš*, taču priekšnieks bija diezgan dusmīgs. Citādi visi tiešām strādāja precīzi un labi, mašīnas sataisot ļoti ātri. Latvijā, atstājot mašīnu servisā, citreiz iznāk gaidīt pat mēnesi, līdz to salabo, taču tur aprīte ir strauja – katru dienu uz pacēlājiem bija citas automašīnas.”

EKSKURSIJAS UZ VĒSTURISKĀM VIETĀM

Jēkabs stāsta, ka nedēļas nogales atvēlētas apkārtnes iepazīšanai. Pirmās divas reizes ekskursijās vedusi organizācija *Mobility Friends* un gids Sedats Olmezs. Viņi apmeklēja šādas vietas kā Porto, Braga, Valensa, Vianas do Kastelo pils, Bomžežuša do Monte (*Bom Jesus do Monte*), baznīca

Barselosas centra baznīcas interjers.

Gimarināns pils.

Mandarīnu koks Mozelosā.

Porto arhitektūra un flīzētās fasādes.

Santuario de Santa Luzia, Gimarināns pils, kurā mitis pirmais Portugāles karalis, un vecākā pilsēta valstī Ponte de Lima.

„Visvairāk atmiņā palikusi pati pilsēta Porto, kas bija vien 60 kilometru no vietas, kur palikām. Pilsēta ir milzīga. Gids izvadāja ar kuģi, no kura varēja redzēt skaistus pilsētas un dabas skatus. Pēc tam bija vīna degustācija – iespēja nogaršot Porto ražītu vīnu *Porto Cruz*. Garšīgs – atvedu arī mājās kā suvenīru. Portvīns no citiem vīniem atšķiras ar stiprāku garšu, arī grādu tam ir vairāk.”

Ekskursijās ne mirkli nav bijis garlaicīgi, jo gidi bijuši jauni cilvēki: „Man patika, ka mums parādīja svarīgāko un interesantāko no pilsētas un pēc tam uz pāris stundām palaida pastaigāt un izpētīt to pašiem. Aizgājām arī uz vairākiem veikalniem, paši izvēlējamies, kur paēst.”

CITĀDI ĒDIENI UN GARDAIS DESERTS

Jēkabs stāsta, ka Portugālē bieži tiek jautāti kopā dažādi ēdieni. Latvijā tas liktos pavisam savādi, piemēram, jūras veltes ar gaļu. „Pusdienās bieži deva rīsus ar fīr kartupeļiem, jo tur šķiet normāli šos divus dažādos ēdienus ēst kopā. Brokastīs bija kruasāns, maize ar sieru un desu – tas ir tāds standarts arī Latvijā. Pusdienas gan katru reizi atšķiras: deva gan lazanju, gan kartupeļus, gan ceptu gaļu, citreiz bija mīdijas, varēja dabūt pat astonkāji, un es arī nogaršoju. Astonkāji bija jau ēdis, un man tas garšoja, tādēļ varēju salīdzināt, un tur tas nelikās labi pagatavots. Vakarīņas – līdzīgas pusdienām, vienīgi lielāka salātu izvēle.

Man ļoti garšoja portugāļu tradicionālais deserts – konditorejas izstrādājums *pastel de nata*. Tas sastāv no kārtainās mīklas ar olu krēma pildījumu, un to cep ļoti augstā temperatūrā. Šo saldo ēdu katru dienu, un tas Portugālē ir tik populārs, ka var iegādāties pilnīgi visur: gan kafējnicās, gan ļoti lēti veikalā *Lidl* – par kādiem 60 centiem.”

Cenas pārtikas veikalos un kafējnicās īpaši neatšķiroties no Latvijas. Kabatas naudā katram skolēnam bijuši 700 eiro, un visas trīs ēdienreizes, ceļš, naktsmītnes un ekskursijas jau samaksātas: „Maksāt pašam nācās vien tad, ja gribējām vēl apskatīt kādu pili vai muzeju vai nodedzēt vīnu. Vēl bija jāsamaksā par veļas mazgāšanu.”

CITS SKATS ARĪ UZ DARBA KULTŪRU

Visvairāk atmiņā palikšot skaistā arhitektūra, siltais klimats un kalni: „No šī brauciena atskārtu, ka ziemā ir ļoti pabūt siltajās zemēs, jo tur tikai tad kokiem sāk dzeltēt lapas. Sajūta bija kā agrā rudenī. No kultūras lielu iesaņidu atstāja arhitektūra un valoda, kas ir ļoti interesanta, jo izklausās līdzīga spāņu valodai un slāvu valodām. Vēl ieguvu lielu pieredzi un citu skatījumu uz procesiem autoservisā – arī darba kultūra tur pavisam citādāka. Biju pārsteigts, ka tur neviens nesmēķē, bet pie mums teju katru mehāniķi var redzēt ar cigareti zobos.”

* Kampus – studentu, audzēkņu pilsētiņa

Desmit idejas par Eiropu: ekonomika, sociālais taisnīgums un digitālā pārveide

Kas jādara, lai ekonomika darbotos cilvēku labā? Kā nodrošināt izrāvienu digitālo tehnoloģiju attīstībā, lai no tā iegūtu mēs visi? Šie ir jautājumi, uz kuriem atbildes meklētas cikla *Desmit idejas par Eiropu* trešajā un ceturtajā aptaujā. To mērķis ir Kurzemes iedzīvotājus iesaistīt konferencē par Eiropas nākotni, kas ir līdz šim plašākais mēģinājums noskaidrot cilvēku viedokli par to, kādā Eiropā viņi vēlas dzīvot. Katrai aptaujai ir divas daļas: pirmajā var novērtēt citu konferences dalībnieku idejas, otrajā – piedāvāt paši savu. Katrā aptaujā iesaistīti vērtētāji, ar kuriem idejas tiek pārrunātas, un vienai viņi piešķir balvu.

Ekonomika un sociālais taisnīgums

Spējam paši radīt savu vienradzi

Līga Raituma.

Idejas par ekonomikas attīstību un sociālo taisnīgumu apspriedām ar Kuldīgas biznesa inkubatora vadītāju Līgu Raitumu.

Kā Kuldīgas uzņēmēji tiek galā ar pandēmiju

„Viņi spēj pielāgoties ļoti labi, ir radoši – vai nu pievērsās vēl kādai jomai vai saprot, ka jāmeklē digitāla pieeja. Viņi nevis nolaiž rokas, bet meklē risinājumus. Ja ejam pa Kuldīgu, tad redzam, ka nav vietu ar izkārtinātiem *Slēgts*.”

Komentārs par citu dalībnieku idejām

„Viena bija par to, kā veicināt atbalstu jaunuzņēmumiem. Es pat atļautos teikt, ka esam soli priekšā citām valstīm, jo mums ir diezgan plašs valsts atbalsts. Viens ir biznesa inkubatori, kuros var saņemt gan finansiālu, gan psiholoģisku atbalstu, arī mācības un citu kontaktus. Eiropā ir ļoti daudz projektu konkursu, kuros var pieteikties arī Latvijas komersanti. Nevajag domāt, ka tas ir kas tāls un neaizsniedzams un ka tas domāts tikai lieliem uzņēmumiem ar lielu pieredzi. Nereti tiek meklēti tieši jaunuzņēmumi, kuriem ir idejas, bet nav finansējuma, taču idejas ir progresīvas, un to ieviešana būtu vērtīga ne tikai Latvijas vai Baltijas, bet visas Eiropas mērogā. Arī Kuldīgā ir vairāki jaunuzņēmumi, un es sagaidu, ka aprīlī, maijā būs redzams tas, ko tie radījuši sadarbībā ar zinātniekiem.

bā ar zinātniekiem.

Vēl viena joma, kas parādījās aptaujā, ir mākslīgais intelekts, kam es redzu ļoti plašu lietojumu. Iedomājieties, ka jums ir konveijera līnija un tajā ir mākslīgā intelekta radītas *smadzenes*, kuras, piemēram, redz, ka, lūk, šeit audumā ir brāķītis, kas jāņem ārā. Cilvēka acs pēc divām stundām tāds minimālus defektus vairs neredz. Mākslīgais intelekts turpretī nenogurst, un ražotājs ir laimīgs, jo var garantēt tikai labas lietas. Konkrētajam uzņēmumam jau nāk pieprasījumi no Skandināvijas un Beļģijas. Nav tā, ka mums ir tikai preces bez pievienotās vērtības. Mums ir gudri cilvēki, un prieks, ka viņi ir uzdrīkstējušies likt gudrību lietā.

Trešā ideja, kas likās interesanta, ir atvieglot sistēmu tiem, kuri strādā dažādās Eiropas valstīs. Kā saprast, kas notiek tad, kad valsti maina: kas notiek ar tajā

samaksājamiem nodokļiem, ar pensijas uzkrājumu? To Eiropa varētu izdarīt – izstrādāt vienotu pieeju, lai cilvēkiem palīdzētu.”

Komentārs par aptaujas dalībnieku idejām

„Man patika ideja, kurā aicināts skaidrot, cik nozīmīgi ir būt ekonomiski apzinīgam, un izskaidrot labumus, ko tas garantē, – saprotu, ka šeit domāta nodokļu maksāšana. Sākumā tam droši vien jānāk no ģimenes – līdzīgi kā mēs jaunajai paaudzei stāstām, ka jāfīra zobi, būtu arī jāstāsta, ka jāmaksā nodokļi, kādi ir ieguvumi (ka tāpēc ir bezmaksas izglītība, ir medicīna, ceļi, drošība), ka nodokļi nav nekas slikts. Tas tiešām jāsāk jau bērnudārza vecumā. Tā ieaudzinām arī sociālo atbildību. Es pati stāvu pa vidu: man ir bērni, un man ir vecāki, un, maksājot nodokļus, palīdzu abām pusēm.”

Uzvarējusī ideja

„Bieži sakām, ka bērni ir mūsu nākotne. Mana vēlme būtu tāda, lai izglītības iestādēs vairāk stāstītu nevis par to, cik grūti, bet gan cik jauki ir būt uzņēmējam un pašam sev darba devējam. Uzvarējusī ideja precīzi skan šādi: „Pievērst uzmanību izglītības un zinātnes saiknei ar ražošanu, uzņēmējdarbību.” Mums ir daudz labu zinātnieku, bet viņi nebūs tie, kas savas idejas komercializēs. Ja savedīsim kopā tos, kam ir uzņēmējdarbības gēns, bet nav ideju, ar zinātniekiem, kam ir idejas, ko viņi nekomercializē, tad tiksīm pie sava *vienradža*.*

Mums pašiem arī ir tāds stāsts – pie mums atnāca cilvēks gados – zinātnieks ar perfektu ideju, un tad bija jaunieši no tehnikuma. Viņi saslēdzās komandā, un nu jau viņu radītais ir aizgājis pasaulē.”

* Uzņēmuma, kura vērtība ir vismaz miljards ASV dolāru

Digitālā pārveide

Skaistajā IT piedzīvojumā doties kopā

Daiga Kalniņa.

Kristaps Vītolīns.

Alsunga parasti asociējas ar suitu tradicionālo kultūru, taču tur darbojas arī viedais ciems. Kā paskaidroja tā dalībniece Daiga Kalniņa, tā ir pieeja, kurā lauku iedzīvotāji nāk kopā, lai paši izdomātu, kādas problēmas un kā būtu novēršamas. Kopienā darbojas arī Kristaps Vītolīns, kurš brīvprātīgi liek lietā zināšanas – palīdz apgūt programmēšanu un viedā ciema uzdevumus risināt ar viedajām tehnoloģijām.

Kā vērtējat pieeju Eiropā

Daiga: „Manuprāt, attīstības virziens ir pareizs. Laiku pa laiku ielūkojos ES interneta lapā par ceļu uz digitālo attīstību – roku rokā tur iet gan inovācijas, gan ētiskas jautājumi, vienošanās par noteikumiem, lai kāds tos nevarētu izmantot ļaunprātīgi. Ja domājam par klimata pārmaiņām, digitālā joma var palīdzēt. Arī darbaspēka pieejamībā, lai nebūtu jāver vaļā robežas un mēs varētu Eiropas

kultūrtelpu saglabāt tādu, kādu to vēlamies, virziens ir digitalizācija, kurā trūkstošos darbiniekus var aizstāt ar ierīcēm un programām.”

Kristaps: „Es domāju, ka katrā IT profesionāļa atbildība ir apkārtējos šajā skaistajā piedzīvojumā paņemt līdzi. Tas ir viens no dzinuliem, kāpēc brīvā laikā sēžu līdz astoņiem vakarā un mācu cilvēkiem tehnoloģijas – gribu radīt sev apkārt labāku vidi.”

Komentārs par citu dalībnieku idejām

Daiga: „Man visas piedāvātās likās vērtīgas, bet, skatoties pēc tā, ar ko ikdienā saskaros, būtu vērtīgi, ja programmatūras un kodi, kas radīti par nodokļu maksātāju naudu, būtu publiski pieejami, jo tad ikviens var tos izmantot tālāk. Kristapa vadībā mācoties, esmu redzējusi, ka viss ir uzrakstīts, jāmekl tikai atrast. Šajā attīstībā tiktu ietaupīts laiks un nauda, ja katrs nesāktu to darīt no jauna.”

Kristaps: „Tas ļautu arī pārbaudīt kvalitāti, jo kodā mēdz būt kļūdas. Ne tāpēc, lai to izmantotu ļaunprātīgi, bet informētu, ka tādas ir, un paskafītos, par ko tad tos tūkstošus maksājam. Manī rezonēja ideja par digitālajām vēlēšanām. Tad nebūtu tā, ka no rīta pamosties, paskaties – ārā auksti, nekur neiesi, vai arī vēlēšanas sarīkotas tad, kad visiem ir atvaļinājums un viņi sēž jūrmalā vai Spānijā. Būtu ļoti lietderīgi ieviest digitālās. Tas gan nāk komplektā ar drošību, ar uzticību vēlēšanu sistēmai. Taču tas strādā, jo, ja telefonu izmantojam

ne tikai tam vien, tad kāpēc vēlēšanas nevarētu būt digitalizētas?”

Komentārs par aptaujas dalībnieku idejām

Daiga: „Idejas dažādas – sākot ar zaļajām idejām, ka vajag ilgāku tehnoloģiju lietošanas derīguma termiņu, lai nebūtu mākslīgi radīts tas, ka pēc divarpus gadiem kāda detaļa ir salūzusi un jāpērk jauna, beidzot ar sadzīvīskām lietām, piemēram, ka ir *n-to* vadu mudžeklis, bet gribētos, lai viens vads der visiem telefoniem, taču šī problēma Eiropā jau tiek risināta. Ir idejas, ka vajadzētu skolēnus apmācīt digitālajās tehnoloģijās. Latvijā darbojas jaunais izglītības standarts, kurā digitālā prafība ir kā caurviju prasme, un dažos gados tā būtiski uzlabosies.”

Uzvarējusī ideja

Kristaps: „Viena ideja bija tāda: vajag parādīt, ka informācijas tehnoloģijas nav bubulis. Nebaidīties – tas varbūt izskatās sarežģīti, bet tā nav. Es skolā nebiju teicamiņš, tāpēc, ja to spēju iemācīties

es, tad spēj jebkurš. Būtu ļoti arī akcentēt sāpīgo jautājumu, ka tehnoloģijas atņems cilvēkiem darbu. Jā, kaut kas mainīsies, bet cilvēks varēs darīt ko citu – darbu ar augstāku pievienoto vērtību – un no dzīves iegūt kaut ko labāku.”

Daiga: „Vajag no tehnoloģijām noņemt fobijas. Saskatāmies fantastikas filmas un domājam, ka pasauli pārņems tehnoloģijas un ka mākslīgais intelekts vienā brīdī mūs aizsūfīs uz Marsu. Diez vai piedzīvosim mirkli, kad mākslīgais intelekts kļūs tik gudrs, ka sāks domāt pats. Algoritmus tomēr raksta cilvēki, tāpēc ir vienošanās par ētiku. Protams, ir tādi cilvēki, kuri neko negrib mainīt, un, jā, tas ir grūti, bet, ja pierodam visu mūžu mācīties, nevis gaidām, kad tā skola beigsies un es vairs neko nemācīšos, tad nav tā, ka tu vairs nevienu neesi vajadzīgs.”

Aptauju ciklu *Desmit idejas par Eiropu* rīko informācijas tīkla Europe Direct Kuldīgas centrs sadarbībā ar Skrudas TV un laikrakstu *Kurzemesnieks*. Pilnas intervijas ar ekspertiem var noskatīties raidījumos Skrudas TV YouTube kontā. Saites uz aptaujām – interneta lapā www.kurzemesno.lv.

SARUNA AR JUBILĀRI

Būt cilvēkos un kustībā

Tā bijusi auksta ziema, kad Jaungada dienā Skrundas slimnīcā pasaulē nākusi mazā Aiga, tagad Snēpeles pagasta pārvaldes vadītāja Aiga Bulava.

Snēpeles pagasta vadītājai Aigai Bulavai patīk rosīgs dzīvesveids, redzesloku viņa vienmēr paplašina, bet nekad nav bijusi ne vajadzība, ne vēlme no dzimtas vietas doties prom nezināmas laimes meklējumos.

PĀRBAUDĪTAS VĒRTĪBAS

Ir arī nemainīgas vērtības, ko jubilāre saglabājusi gadu gaitā. Viņa ir snēpelniece piektajā paaudzē. Aigas dzimtā šāda sta-

bilitāte esot īpaši sieviešu līnijā – pa kādam puisim šeit iznācis ieprecēties no citurienes. Jau no bērnības viņa vēlējusies kļūt par skolotāju, aizgājusi mācīties uz toreizējo Liepājas Pedagoģisko institūtu, bet nav pabeigusi, jo apprecējusies. Tad arī sapratusi, ka skolotājas izglītība viņai nebūs vajadzīga. Laukos nodērīgākas būs praktiskas zināšanas saimniecībā. Aiga pabeigusi Latvijas Lauksaimniecības universitātes Agronomijas fakultāti un tur apgūto joprojām liek lietā kopā ar vīru Ģirtu 90. gadu sākumā izveidotajā zemnieku saimniecībā *Allaži*. Jubilāre studējusi vēl trešajā augstskolā – Ģirts atļāvis piecus gadus mācīties par ekonomikas un uzņēmējdarbības skolotāju Rīgas Pedagoģijas izglītības un vadības augstskolā.

PAVĒRA PLAŠĀKU HORIZONTU

Varētu parunāt par to, kā visam pietiek laika, jo *Allaži* ir

liela saimniecība (ap 500 ha), savulaik darbojusies vairākās nozarēs, bet stabilizējusies pie na lopkopībā. Turklāt ģimenē izaudzinātas trīs meitas. Šķiet, ka Aiga tomēr nav no tiem, kuri sūdzas par laika trūkumu. Pirms trīs gadiem viņas dzīvē notikušas pārmaiņas, un jubilāre apjautusi, ka varētu vairāk nekā veltīt enerģiju tikai ģimenei un saimniecībai. Viņa pieteikusies konkursā un kļuvusi par Snēpeles pagasta pārvaldes vadītāju: „Man patīk būt cilvēkos un kustībā, organizēt un vadīt.”

Šo atziņu apliecina arī vaļasprieki. Jau no bērnības un skolas laikiem viņai patīk dejot. Kad Snēpelē izveidots deju kolektīvs, viņa iesaistījusies viena no pirmajām. Arī citi atpūtas veidi saistīti ar kustību, piemēram, ik vasaru Aiga ar domubiedru grupu laivo.

LIELĀS ĢIMENĒS

„Esmu laimīgs cilvēks, jo man

ir divas lielas, brīnišķīgas ģimenes. Vispirms tā, kurā esmu piedzimis un izaugusi. Mamma, brāļi un māsa ar savām ģimenēm dzīvo tepat Snēpelē, katrs savā mājā. Otra – pašas veidotā. Iegāju vīra dzimtā, kas arī ir diezgan kupla. Divas no trim mūsu meitām jau precējušās, un man ir trīs mazbērniņi. Vecākā meita Ance no manis mantojusi deju mīlestību – māca dejot bērniem Kuldīgas skolās un bērnu dārzos, ir *Starīna* repetitore. Elīna pabeigusi Banku augstskolu un maģistrus Latvijas Lauksaimniecības universitātē, strādā Lauku konsultāciju un izglītības centra Kuldīgas birojā un ģimenes saimniecībā Snēpelē. Pastarīte Anete Rīgas Stradiņa universitātē vēl apgūst vides un sabiedrības veselību. Ir arī dejotāja, aktīva, uzpasē mūs, lai visiem būtu veselīgs dzīvesveids.”

Daina Tāfelberga
Aigas Bulavas arhīva foto

NOSVIN IEPRIEKŠĒJĀ GADĀ

Vēlākos gados vecāki meitei stāstījuši, ka sals bijis diezgan bargs un tētis, braukdam uz slimnīcu pie sievas un pirmdzimtas meitas, brīžiem skrējis motociklam blakus, lai kustībā sasildītos. 50 gados mainījies daudz – arī laika apstākļi. Kā neparastāko dāvanu jubilāre atceras pļavā augušu pienenes ziedu, ko pirms vairākiem gadiem 1. janvārī vīrs ienesis un viņai uzdāvinājis. Aiga nosmej, ka lielākoties dzimšanas diena svinēta iepriekšējā gadā – 31. decembrī reizē ar Jaungada sagaidīšanu.

STĀRKA VĒSTIS

Šoreiz pieci

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 30. decembra līdz 3. janvārim piedzimuši pieci bērniņi: divas meitenes un trīs zēni. Vecāki izvēlējušies vārdus Mia Marija, Alise, Aleksandrs, Alekss un Marks.

Gada pirmais bērniņš – puika

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā 3. janvārī gada pirmais bērniņš Alekss piedzima alsundznieku Agitas un Gaida Altmaņu ģimenē.

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā jaunā gada pirmais bērniņš Alekss Altmanis pasaulē ieradies 3. janvārī 9.30.

Vecāki Agita un Gaidis Altmaņi ir no Al-

sungas, un dēls ir otrais bērniņš. Mājās gaida piecgadīgā māsa Anete, kura izdomājusi, ka brālītim jādod tieši šis vārds. Mamma stāsta, ka meita ir ļoti sportiska, atraktīva, viņai patīk dziedāt: „Anete ļoti gaidīja brālīti, un tā arī sanāca.” Tētis Gaidis strādā Dānijā, bet tagad ilgāku laiku paliks mājās un palīdzēs sievai auklēt un audzināt dēlu. Aleksim nākt pasaulē palīdzēja vecmāte Gunta Cepurīte. Izrādās, viņa pirms pieciem gadiem Altmaņu ģimenē pieņēmusi arī Aneti. Pati vecmāte saka: „Mums dzemdību nodaļā patīk, ka pirmie jaunajā gadā dzimst puikas. Todien piedzima vēl viens zēns – Marks no Saldus.”

Trīs bērniņi dzimuši Ziemassvētkos: pirmajos – kandavnieku Sintijas Bernšteines un Ginta Ivanova ģimenē meita Alise, otrajos atvasi sagaidīja divi pāri no Saldus. Ineses Heidemanes un Ulda Glāziņa ģimenē piedzimis meita Eimija, bet Endijas Balceres un Ginta Krieviņa ģimenē – dēls Railijs.

Kopumā pagājušajā gadā te piedzimuši 565 bērni, un tas ir par 47 vairāk, nekā bija 2020. gadā.

Inta Jansone, Lailas Liepiņas foto

DECEMBRĪ MŪŽĪBĀ AIZGĀJUŠĪ

Kuldīgas novadā

Alberts Almers (1952)
Kapitaļina Avdjukeviča (1932)
Mētra Beiere (1931)
Jānis Voldemārs Brasliņš (1927)
Frīda Broliša (1947)
Aldis Juris Brūveris (1945)
Antans Diržininks (1938)
Edgars Fidleris (1940)
Romusis Gabalis (1956)
Aivars Goldbergs (1956)
Aina Guda (1947)

Bronislavs Haritons (1947)
Alberts Janbergs (1941)
Astra Jansone (1933)
Dinars Jansons (1970)
Imants Johansons (1944)
Rasma Karpoviča (1944)
Māris Kulbergs (1964)
Viktors Markēvičs (1958)
Valdis Miezijs (1941)
Avgustīna Mihailova (1932)
Vadims Močalovs (1975)
Žanna Razumeiko (1973)

Staņislava Sīle (1940)
Veļta Skudrēvica (1935)
Jurģis Stepanovs (1980)
Maigonis Šēlis (1939)
Skaidrīte Šulce (1938)
Juris Šustko (1949)
Viktors Tencovs (1941)
Herberts Jānis Freimanis (1943)
Māris Mileško (1981)

(Sagatavots pēc dzimtsarakstu nodaļas informācijas)

MANAS ATZIŅAS

Šajā rubrikā arī *Kurzemnieka* darbinieki dalās atziņās, atklājot savas domas par dažādām dzīves vērtībām.

„Uzdrīkstēties ir skaisti”*

Dina Poriņa, literārā redaktore

Latvijā mani visvairāk iepriecina manas valsts neatkarība, kuras atgūšanu skatīju savām acīm. Sportisti, mūziķi, ārsti, zinātnieki, uzņēmēji un ikviens cits, kurš ar darbiem pasaulei pierāda: valsts lielumu nosaka nevis ģeogrāfiski parametri, bet cilvēka gara un gribas lielums.

Latvijā mani visvairāk apbēdina tie, kuriem *Vissirslikti.lv*.

Kuldīgā visvairāk iepriecina laime dzīvot gleznā. Īpaši vasarā, saulrietā peldoties Ventā pretī vecpilsētai. Priece cilvēku neizmērojama radošums un savas pilsētas mīlestība. Tas, ka Kuldīga man atvēra acis uz seno lietu autentiskumu kā vērtību. Tas, ka vārdus *pilsēta ar dvēseli* uzminēju jau pirms devīzes apstiprināšanas. Tas, ka šeit jūtos kā savējā, kaut esmu ienācēja, un esmu varējusi kaut ko vērtīgu tai arī dot.

Kuldīgā visvairāk apbēdina dubļainais sniega kalns, kas ik gadu līdz pavasarim kūst Pilsētas laukumā. Ja nopietnāk, tad nerēķināšanās ar citiem: suņu saimnieki, kas nesavāc aiz mīluļa; kaimiņi, kuri pīpē kāpņutelpā; ikviens, kurš noņem zemē visu, kas tam lieks; tie, kuri tūlīt salauž visu jauno utt. Šķietamie sīkumi kopā neveido jauku ainu.

Mana lielākā vēlēšanās – veselība un skaidrs saprāts līdz tam brīdim, kuru Dievs mums katram iezīmējis.

Man darbā vissvarīgākais ir nevis

ecēt pa virsu, bet art dziļi. Tas paņem spēku, bet citādi neprotu. Precizitāte, atbildība, dzimtas valodas aizstāvība. Un jānācās atzīt kļūdas. Man ir teiciens: „Kļūdās visi. Pat es.”

Ja būtu jāmaina nodarbošanās... Esmu to darījis daudz reizi: skolotāja, žurnāliste, korektore, literārā redaktore, grāmatu autore, līdzautore un izdevēja, pasākumu rīkotāja. Varētu būt sekretāre, kas pienes kafiju, autokurjere, kas izvadā sūtījumus, viesu nama saimniece, gide, dzīvnieku aprūpētāja, varbūt arī programmētāja. Esmu atvērtā.

Mans dzīves moto: „Uzdrīksties sapņot arī pārdošus sapņus, ieguldi darbu un pacietību, un tie piepildīsies!”

Vērtīgākā mācība: nevajag iedomāties, ka mēs pazīstam cilvēkus. Labi pazīstamais pēkšņi var izrādīties svešs, bet no svešinieka var piedzīvot siltus mirkļus un atklāsmes, kas pārveido sirdi.

Es dzīvē nekad nemainītu Latviju pret citu valsti un spirtu Baltijas jūru pret kādu siltu citzemju jūru.

No saviem vecākiem joprojām mācos nekad nebeigt bagātināt dvēseli ar mūziku, literatūru, teātri, mākslu, ar citām radošām nodarbēm, kā to prata mamma, un labāko kumosu atdot otram, drusku pavilkt uz zoba citus un pasmaidīt par sevi, kā to prata tētis. No senčiem esmu mantojusi ne vien zvejnieku namiņu pie jūras, bet arī teju fiziski sajūtamu saikni ar savu dzimtu.

Mani visvairāk iedvesmo tie, no kuriem kā mazs vampīrs varu padzerties dzīvesprieku un humoru, lai tad darītu to, kas citkārt i neienāktu prātā. Tādi ir arī daži populāri cilvēki mūzikā: grupa *Labvēlīgais tips* un radio *SWH* personība Andris Freidenfelds, Uldis Marhilevičs, Intars Busulis, Marts Houkamers (Nīderlande) u.c.

* Zentas Mauriņas vārdi

GALDA TENISS

Spēlē Ziemassvētkos

Pēc sacensībām Skrundā top labāko galda tenisistu kopbilde.

Pirmajos Ziemassvētkos Skrundas vidusskolas zālē tradicionālais galda tenisa turnīrs bija pulcējis 32 dalībniekus.

Vīriešu konkurencē godalgoto vietu ieguvēji: pirmais – Jānis Jankovskis, otrais – Uldis Kapellers, trešais – Ivars Šuvalovs; sievietēm pirmā – Ieva Lepse, otrā – Zane Švarca-Frīdenberga, trešā – Jana Linde.

Organizatoru arhīva foto

VINGROŠANA

Jākustas!

Nodarbības turpinās, iepriekš jāpiesakās.

Pirmdienās:

- **Rumbā** 17.00 trenere Jeļena Miezīte, tālr. 26405549.
- **Snēpelē** 18.00 trenere Sanita Pujāte, tālr. 29359906.
- **Kabilē** 19.00 trenere Ilze Druvaskalna, tālr. 26568767.
- **Rendā** 19.00, trenere Malda Ruņiece, tālr. 29449383.
- Otrdienās:**
- **Pelčos** 18.00, trenere Malda Ruņiece, tālr. 29449383.
- **Turlavā** 19.30 trenere Malda

Ruņiece, tālr. 29449383.

• **Alsungā** 18.00, trenere Linda Vainovska, tālr. 26100344.

Trešdienās:

- **Padurē** 17.00 trenere Malda Ruņiece, tālr. 29449383.
- **Vilgālē** 18.00 trenere Sanita Pujāte, tālr. 29359906.
- **Skrundā** 18.00 trenere Anda Brūdere, tālr. 26161749.
- Ceturtdienās:**
- **Vārmē** 19.00 trenere Ilze Druvaskalna, tālr. 26568767.

• **Alsungā** 18.00, trenere Linda Vainovska, tālr. 26100344.

• **Kuldīgā** 18.15 nūjošana, trenere Jeļena Miezīte, tālr. 26405549.

Piektdienās:

• **Ēdolē** 17.45 trenere Linda Vainovska, tālr. 26100344.

Sestdienās

• **Kuldīgā** 10.00 nūjošana, trenere Jeļena Miezīte, tālr. 26405549.

SPORTA KALENDĀRS

JANVĀRĪ

- 7.1 14.00 Kuldīgas hallē (Piltenes ielā 25) – Latvijas Volejbola federācijas kausa izcīņa **VOLEJBOLĀ** U19 grupas zēniem.
- 8.1 10.00 Kuldīgas hallē – novada atklātais čempionāts **VOLEJBOLĀ** sievietēm.
- 9.1 11.00 Kuldīgas sporta namā (Virkas ielā 13) – novada atklātais čempionāts **BASKETBOLĀ**.
- 9.1 14.00 Kuldīgas hallē – Latvijas čempionāta spēle **VOLEJBOLĀ** vīriešiem: *Kuldīga/Kuldīgas NSS – RTU*.
- 9.1 18.00 Kuldīgas hallē – Latvijas čempionāta spēle **FLORBOLĀ** 2. līgā: *Vārme – Saldus Floorball*.
- 15.1 10.00 Kuldīgas sporta namā – novada čempionāts **VOLEJBOLĀ** vīriešiem.
- 15.1 12.00 Kuldīgas hallē – Latvijas čempionāta spēle **FLORBOLĀ** 2. līgā: *Vārme – Ozolnieki*.
- 15.1 13.00 Kuldīgas manēžā (Dzirnavu ielā 13) – Latvijas Vieglatlētikas savienības/*Sportland* kausa izcīņas pirmais posms **VIEGLATLĒTIKĀ** U18 grupai un pieaugušajiem.
- 15.1 16.00 Kuldīgas hallē – Latvijas čempionāta spēle **TELPU FUTBOLĀ** virslīgā: *Nikers – Jēkabpils lūši/Ošukalns 6*.
- 16.1 10.00 Kuldīgas hallē – novada atklātais čempionāts **TELPU FUTBOLĀ**.
- 16.1 14.00 Kuldīgas sporta namā – novada atklātais čempionāts **BASKETBOLĀ**.
- 16.1 15.00 Kuldīgas hallē – Latvijas čempio-

- nāta spēle **VOLEJBOLĀ** vīriešiem: *Kuldīga/Kuldīgas NSS – Aizpute*.
- 21.1 14.00 Kuldīgas hallē – Latvijas jaunatnes čempionāts **VOLEJBOLĀ** U17 grupas meitenēm.
- 22.1 10.00 Kuldīgas sporta namā – novada atklātais čempionāts **VOLEJBOLĀ** sievietēm.
- 22.1 14.00 Kuldīgas hallē – Latvijas čempionāta spēle **VOLEJBOLĀ** vīriešiem: *Kuldīga/Kuldīgas NSS – Rīgas Volejbola skola*.
- 22.1 18.00 Kuldīgas hallē – Latvijas čempionāta spēle **FLORBOLĀ** 1. līgā: *Kuldīga/Kuldīgas NSS – Slampe/Zevid*.
- 23.1 10.00 Kuldīgas sporta namā – novada atklātais čempionāts **VOLEJBOLĀ** vīriešiem.
- 23.1 12.00 Kuldīgas hallē – Latvijas čempionāta spēle **FLORBOLĀ** 1. līgā: *Kuldīga/Kuldīgas NSS – Leģions/Grobiņas sporta centrs*.
- 23.1 18.00 Kuldīgas hallē – Latvijas čempionāta spēle **FLORBOLĀ** 2. līgā: *Vārme – Jūrmala*.
- 26.1 Kuldīgas manēžā – paredzētas Latvijas čempionāta atlases sacensības **VIEGLATLĒTIKĀ** U14 grupai.
- 29.1 19.00 Kuldīgas hallē – Latvijas čempionāta spēle **TELPU FUTBOLĀ** virslīgā: *Nikers – Kengaroos*.
- 30.1 12.00 Kuldīgas hallē – Latvijas čempionāta spēle **FLORBOLĀ** 1. līgā: *Kuldīga/Kuldīgas NSS – Talsu/NSS/Zerorsk*.
- 30.1 16.00 Kuldīgas hallē – Latvijas čempionāta spēle **FLORBOLĀ** 2. līgā: *Vārme – Talsu NSS/Adax*.

TELPU FUTBOLS

Kompromiss par labu futbola piramīdai

Pēdējā brīdī pirms decembra Kuldīgas novada domes sēdes pašvaldība bija saņēmusi lūgumu no futbola centra *Nikers* – mainīt budžetu un piešķirt naudu no rezerves fonda.

Tā kā deputāti nespēja iesniegumu izskatīt, piedalīties sēdē tiešsaistē bija aicināts komandas vadītājs Zigmunds Dvarons: „Telpu futbola komanda *Nikers* šogad sākusi spēlēt virslīgā, un izskatās, ka veiksmīgi. Gribētos tur noturēties ilgāk, klāt nākot arī pirmās līgas komandai un jauniešiem. Tam vajadzīgs finansējums un arī pašvaldības iesaiste. Rakstījām iesniegumu par līdzfinansējumu. Viens ieguldījums būtu laba trenera atrašana – notiek pārrunas ar Latvijas U19 izlases treneri Vitāliju Voskānu. Ir vēlme nākotnē izveidot piramīdu: no pašiem mazākajiem spēlētājiem līdz virslīgas komandai.”

Tiešsaistē piedalījās arī treneris V.Voskāns, un viņš pārliecināts, ka Kuldīgas komandai izredzes ir ļoti labas. „Šeit treniņiem un spēlēm ir

labā infrastruktūra, ir liela skatītāju interese – tribīnes pilnas, ir arī jauni, perspektīvi spēlētāji. Menedžments Kuldīgas komandai ir labākais virslīgā,” teica potenciālais treneris.

Noklausoties stāstījumu, deputāte Nellija Kleinberga interesējās, cik lielu summu vajag. „Visam gadam – 25 tūkstošus,” atbildēja Z.Dvarons. N.Kleinberga uzskatīja, ka tā ir liela un ka viņa nav tik drosmīga, lai uzreiz teiktu jā. Deputātei Daigai Kalniņai ideja par izaugsmi patika: „Bet arī es šajā brīdī nevaru izvēlēties. Ja piešķiram finansējumu uzņēmēju atbalstam, pēc dažiem gadiem viņi maksā nodokļus – naudu, ko atvēlēt šādām aktivitātēm. Tāpēc es vēlētos par to diskutēt kādā nākamajā sēdē, saprast, ko atbalstām, jo vajadzību ir daudz. Al-sungā vairs nenotiek ugunsdzēsēju sports, jo Iekšlietu ministrija vairs nefinansē. Bija augsti sasniegumi, pasaules čempionu tituls. Kā al-sundzniecība es to atbalstītu, lai jauniešiem atkal būtu iespēja uguns-

dzēsības sportā trenēties.”

Deputāte Kristīna Ansona bija pretējās domās: „Futbola centrs *Nikers* sevi ir labi pierādījis, un darītāji jāatbalsta – jārod iespēja.” Arī deputāts un sporta skolas direktors Agris Kimbors tam piekrita, jo *Nikers* un biedrība *Es par futbolu* daudz darījusi futbola labā, piedalījusies arī citos sporta notikumos. Deputāte Ruta Karloviča aicināja *Nikeram* izvirzīt prioritātes, ja pašvaldība nevar piešķirt visu summu. Z.Dvarons paskaidroja: „Lielākā daļa – ap 20 tūkstošiem – paredzēta trenera atalgojumam. Lai piramīda darbotos, ir divas vissvarīgākās lietas: augsti kvalificēts treneris un spēlētāji.”

Arī deputāte Sigita Vaivade pievienojās atbalstītāju pulkam, iesakot naudu piešķirt otrajā pusgadā, bet tālāk – pilnā apjomā 2023. gada budžetā. Šim kompromisam deputāti piekrita, jo pavasarī telpu futbola sezona beigsies, tāpēc atbalstu nākamajai sezonai varētu sniegt no gada vidus.

ŠAHS

Gada izskaņā divi turnīri

Kuldīgas novada sporta skolas audzēkņi veiksmīgi aizvadījuši sacīkstes Tukumā un Kuldīgā.

Tukumā Harija Skujas un Ojāra Veiļmaņa piemiņas turnīrā Ance Reiha ar četriem punktiem bija pirmā jauniešiem, bet kopvērtējumā ierindojās 22. vietā. Četri punkti arī Raivo Šteinbergam – viņš bija piektais jauniešiem, bet kopvērtējumā 19. vietā. Spēlēja 41 šahists no visas Latvijas.

Pieredzes bagāto šaha treneru Alberta Grandberga un Jāņa Vilerta piemiņas turnīrā no kuldīdzniekiem vislabāk veicās A.Reihai, kura bija pirmā starp jauniešiem, un trenerim Viktoram Šteinbergam, līderim senioru grupā.

Šaha treneru Alberta Grandberga un Jāņa Vilerta piemiņas turnīrs. Pirmajā rindā pirmais no labās – treneris Viktors Šteinbergs, blakus – audzēkne Ance Reiha.

Gunāra Gertnera arhīva foto

PADOMS

Traumas var gadīties arī veselajam

Sportiskas nodarbes, pastai-gas pa meža takām, mājas darbi vai aktīvas rotaļas ar bērniem dažkārt var būt iemesls locītavu traumai vai pat kaulu lūzumam.

„Kauli lūst visdažādākajās situācijās, gan gūstot sporta traumu, gan nejauši pakļūpot uz līdzenas vietas,” saka *Mēness aptiekas* farmaceits Vadims Brižaņš. Viņš atgādina: ja gadījies locītavu traumēt, jādodas pie ārsta, jo neārstēta vaina var atstāt sekas, pasliktinot locītavas skrimšļa stāvokli.

KAULU IZTURĪBA NAV BEZGALĪGA

Veselības centru apvienības ģi-

menes ārsts Ingars Burlaks skaidro: „Svarīgākais, kas jāsaprot: kauli ir stipri un izturīgi, ar muskuļu un cīpslu palīdzību tie notur mūsu balsta un kustību aparātu, taču arī kaulu izturībai ir robeža.”

SLĒGTS VAI VAĻĒJS? DAĻĒJS VAI PILNĪGS?

Slēgts vai vienkāršs lūzums nav acīmredzams, jo kauls neizlaužas cauri ādai. Vaļēja lūzuma gadījumā tas ir redzams. Daļējā lūzumā kauls aizvien turas kopā. Taču pārtraukumi jeb pārrāvumi nozīmē to, ka kauls ir salūzis divos vai vairākos gabalos. Ja salauztās daļas atrodas vienā līnijā, lūzums ir nepārvietots, taču var

būt gadījumi, kad traumas dēļ kauli ir pārvietojusies.

VAI VIENMĒR SĀP?

„Ne vienmēr. Dažreiz bērni gūst nelielus lūzumus, un vecāki to pat neuzzina, jo mazais nav jutis sāpes. Ir arī citas situācijas, kad nesāp, piemēram, apjomīgas traumas gadījumā organisms var būt šoka stāvoklī, tāpēc pirmajā brīdī sāpes var nejust,” skaidro ārsts un piebilst, ka parasti salauzts kauls tomēr nozīmē intensīvas sāpes un ka atkarībā no lūzuma tās var būt asas, spējas. Ap lūzuma vietu var pamanīt zilumu, stūvumu, pietūkumu, var just siltuma vilni, vispārēju vājumu.

Caur vecpilsētas noteikumiem uz dzīves vidi visiem

Kuldīgas moto ir *Pilsēta ar dvēseli*. Tie, kas pilsētu kaut reizi apmeklējuši, pieļauju, ir to sajutuši: veclaicīgo auru, akmeņus bruģa ielas, Ventas rumbu... Bet vai esam aizdomājušies, cik tas viss ir pieejams cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem: kustību, redzes vai dzirdes?

Sapnis par Ventas rumbu

Kuldīdzniece Gunta Jonaite un dzīvesbiedrs Artūrs Tautkevičs pa Kuldīgu brauc ar elektrisko ratiņkrēslu. Viņiem ir kustību traucējumi, kas dažreiz apgrūtina piekļuvi konkrētiem objektiem.

Gunta stāsta, ka, gadiem ejot, Kuldīga mainījies uz labo pusi – daudz kas ir pielāgots cilvēkiem ar veselības problēmām, taču joprojām ir vietas, kas prasa uzlabojumus: „Visgrūtāk piekļūt pie Ventas. Daudz kur nav pielāgotu celiņu, lai cilvēks ar kustību traucējumiem varētu tur doties patstāvīgi.” Artūrs piemin: „Pie Ventas rumbas piekļūt ar ratiņkrēslu ir šausmīgi grūti. Laipnā gar peldētavu it kā ir, taču, lai līdz tām nonāktu, tā ir cīņa.”

Taujāta, vai var iekļūt Kuldīgas galvenās (gājēju) ielas veikalos, Gunta atbild: „Pie katra veikaliņa ir pakāpieni, kas iekļūšanu apgrūtina, taču gandrīz vienmēr pārdevējas ir atsaucīgas – iznāk pretī un palīdz mums tikt iekšā. Par to esmu ļoti pateicīga!” Ar-

Kuldīdznieki Gunta Jonaite un Artūrs Tautkevičs ar meitām Rebeku un Kitiju Agnesi.

tūrs atzīst, ka kopumā Kuldīga ir visai pielāgota pilsēta: „Ļoti labi, ka gandrīz visur ir uztaisītas tādas ietves, kas mūsu ikdienā atvieglo. Piemēram, Rumbas ielā ir gan vecais laukakmeņu bruģis, gan ietves, tāpēc par to nevaru sūdzēties.”

ATTIEKSME UZLABOJUSIES

Gunta stāsta, ka ļoti svarīgs aspekts vides pieejamībā ir apkārtējo attieksme: „Pēdējos gados cilvēki ir ļoti saprotoši un izpalīdzīgi. Daudzi mūs pazīst un mūsu situāciju zina – kā nekā dzīvojam mazpilsētā. Tomēr se-

nāk attieksme bija negatīvāka.” Gunta atklāj, ka viņai kustību traucējumi radušies Pārkinsona slimības dēļ. Daži cilvēki, šo slimību neizprotot, kādreiz izteikuši piezīmes: „Atceros, ka pirms kādiem gadiem cilvēki apkārt runāja, ka esmu piedzērusies un tas ir iemesls, kāpēc manas kustības ir traucētas. Viņi neaizdomājās, ka iemesli var būt citi. Tas man iespaidies atmiņā, jo tādas lietas par sevi dzirdēt ir sāpīgi.”

Viņa priecājas, ka pašlaik situācija uzlabojusies gan cilvēku attieksmē, gan vides pieejamībā: „Liels prieks, ka Jelgavas iela, pa kuru sanāk bieži braukt, tagad pārbūvēta. Ir uztaisītas ietves, un nav vaivads bedrē kā kādreiz.” Savukārt Artūrs komentē: lai gan situācija ir labāka, tomēr Kuldīgai ir, kur augt: „Pati novada domes ēka ir tā, ko vajadzētu vairāk pielāgot. Var tikt iekšā pa sētas pusi, taču nav nekādas norādes, kur doties tālāk un vai es ar ratiņkrēslu varēšu tikt tālāk.” Viņš norāda, ka vēl vajadzētu pārveidot uzbrauktuves pie dažādu pakalpojumu ēkām, jo dažviet tās ir par stāvu.

BĒRNI KĀ STIMULS DZĪVOT

Kopumā Gunta un Artūrs Kuldīgā jūtoties labi un neuzskata, ka ir apdalīti, taču gribētu aicināt citus aizdomāties un censties vairāk izprast, kā dzīvo cilvēki ar veselības traucējumiem. Artūrs atzīst: „Arī tuvi paziņas dažreiz nesaprot, ka kustību ziņā es nevaru to, ko viņi var. Paši nav pabijuši tādā situācijā, ka nevar kaut kur tikt vai nevar paiet ar kājām. Es, protams, nenosodu, ka viņi to nesaprot. Pamēģiniet iesēsties datorkrēslā uz riteņiem un visu dienu pabraukāt pa istabu, neizmantojot kājas! Tas palīdzēs vairāk izprast, kāda ir mana ikdiena.”

Tomēr abi cenšas uz visu raudzīties pozitīvi. Vislielāko prieku sagādājot meitas: Kitija Agnese un Rebeka. „Viņas ir kā saulesstari, kas ar prieku pieļauj sirdi un ikdienu. Viņas deva vislielāko stimulu dzīvot un grūtos brīžos nepadoties,” saka Gunta. Artūrs uzsver, ka ir svarīgi būt mierā ar sevi un dzīvi pieņemt tādu, kāda tā ir: „Jādomā labas domas, un nevajag sūdzēties, cik viss ir slikti. Tas nepalīdzēs, tikai visu padarīs vēl sliktāku.”

Lai labi būtu ikvienam

Iedzīvotāju vidū domas par Kuldīgas pieejamību dalās. Situāciju komentē Kuldīgas novada pašvaldības vides pārvaldības nodaļas vadītāja un pilsētvides eksperte Jana Jākobsone. Kopumā cilvēkiem ar funkcionālajiem traucējumiem pilsēta esot pieejama, un to apstiprinot nesens saņemtais Labklājības ministrijas atzinības raksts par Jelgavas ielas pārbūvi.

JĀROD KOMPROMISI

„Īpašu uzmanību esam pievērsuši publiskās telpas labiekārtojumam, tur, kur var, mēģinot kāpnēs aizstāt ar dažādu līmeņu brauktuvēn vai taciņām. Reljefs vietām ir diezgan izteikts, tāpēc pieeja ir dažāda,” stāsta J.Jākobsone. Lielākais darbs esot pilsētvides analīze, ko paveikusi starptautiskā organizācija *Cilvēki bez barjērām*. Ir noteiktas vietas, par kurām vēl jādomā, lai Kuldīgu padarītu pieejamu visiem. „Mēs pat nevēlamies dalīt, vai tas ir cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, jo koncepcijā uzsvērts tas, lai vide ir pieejama ikvienam: arī māmiņām ar bērnu ratiņiem, cilvēkiem, kuriem īslaicīgi kāja ir ģipsī.”

J.Jākobsone uzsver, ka tomēr jāievēro arī vecpilsētas noteikumi in jārod kompromiss. „Vairākas ielas vēsturiskajā centrā esam izbūvējuši pēc vienas koncepcijas, kurā viena ideja ir betonētas plāksnes. Tās veido gludu joslu, lai cilvēki pārvietotos bez ap-

grūtinājuma. Jelgavas ielā tas izdevās īpaši labi.”

Bet pašvaldības pārstāve atzīst, ka ir arī ieceres, kas nav īstenotas vai izdevušās līdz galam: „Bija tāds projekts *Audiogids*, kas bija domāts cilvēkiem ar redzes traucējumiem, lai palīdzētu orientēties. Tā vietā ir citas lietotnes, par kurām var uzzināt Kuldīgas tūrisma attīstības centru.”

PIEMĒROTĀKAIS BRUĢIS

Vietām Kuldīgā var redzēt apaļo laukakmeņu bruģi, citviet – šķeltā akmeņi vai betona bruģi, vietām grants celiņus, taču tie esot pielāgoti un pārbaudīti: „Sadarbojamies ar vietējo invalīdu biedrību *Tu vari*, kas palīdz izskatīt projektu dokumentāciju un pēc būvniecības diskusijas par segumu ielās. Liela daļa iedzīvotāju lūgusi apaļo bruģi aizstāt ar šķeltu, tādēļ pārsvarā vecpilsētas ielas klātas ar šķeltā akmeņiem bruģi kopā ar gludajām betona plāksnēm. „Apaļais bruģis ir mazāk svarīgajās ielās, kur gājējiem šķērsojuma vietas ierīkotas šķeltajā bruģī.”

Visnepieejamākās vietas esot tās, kam ir kultūrvēsturiska vērtība: „Piemēram, Ventas rumba, kas atrodas senleņķā, vai kāda ēka, kurai ir pakāpieni speciāli tās arhitektūrai. Novada dome ir pilnībā pieejama, taču ne no priekšējās fasādes, bet no pagalma puses. Atsevišķas vietas reljefa vai arhitektūras īpatnību dēļ nav pieejamas vai ir

pieejamas no citas puses.” J.Jākobsone uzskata, ka vieta, ar kuru labiekārtošanā var lepoties, ir vecais rātsnams Baznīcas ielā 5, pie kura uzbūvēts mehāniskais pacelājs, kas nolaista veidā saplūst ar bruģi.

IZDARĪTS VISS IESPĒJAMĀIS

Viena no nepieejamajām vietām Kuldīgā, īpaši cilvēkiem ar kustību traucējumiem, ir mazie veikali Liepājas ielā. Gājēju ielā pakāpieni ir pie katra veikala. Taču tos pārbūvēt nav paredzēts: „Pakāpienus aizstāt ar uzbrauktuvēn nevar, jo tās ir vēsturiskas ēkas, kuru arhitektūra paredz tieši šos pakāpienus. Taču skatāmies, lai visa jaunā būvniecība ārpus vecpilsētas atbilstu pieejamības standartiem.”

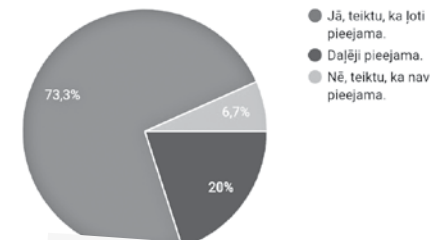
Nodaļa mēģinājusi rast iespēju cilvēkiem tikt arī pie otra nepieejamākā objekta – Ventas rumbas: „Ir bijušas diskusijas par liftu muzeja pusē, kas palīdzētu nokļūt lejā pie ūdens. Bijušas sarunas par Mārtiņsalas puses pārbūvi, taču tur ir dabas liegums un morfoloģiskais pieminekļis, ko mums īpaši lūdz nepārveidot.” Lai gan pārvērtības pie rumbas dažādu iemeslu dēļ ieviest grūti, J.Jākobsone uzskata, ka izdarīts viss iespējams un atļautais: „Kādreiz tur varēja nokļūt tikai pa dolomīta kāpnēm, taču esam ierīkojuši grantētu serpentīnveida taciņu, slīpākās vietas izlīdzinot. To izmanto gan velobraucēji, gan māmiņas ar ratiņiem un cilvēki ratiņkrēslā.”

Anonīma iedzīvotāju aptauja

Papildus tika aptaujāti 15 kuldīdznieki. Noskaidroju dažu cilvēku viedokli par Kuldīgas pieejamību cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem. Rezultāti – diagrammā, komentāri – attēlos.

Kā tev šķiet, vai Kuldīgas pilsētvidē ir pieejama cilvēkiem ar funkcionālajiem traucējumiem - redzes, dzirdes un kustību?

15 atbildes

Pieļauju, ka cilvēkiem ar kustību traucējumiem ir grūti tolerēt bruģi, arī daudzas ēkas ir senas un nav pielāgotas. Par cik Kuldīgā nav luksforu, cilvēkiem ar redzes traucējumiem var būt bīstami pāriet pāri ielai. Šauras ielas var būt bīstamas personām ar dzirdes traucējumiem, ja pa ietvi pagriezienos pārsteidz velosipēds.

Vecpilsētas bruģētās ielas – bīdīs ne tikai invalīdiem, bet arī riteņbraucējiem un māmiņām ar bērnu ratiņiem.

No tiem, ko varu iedomāties, viss ir pieejams. Ļoti patīk uztaisītā noietava pie peldētavas.

Gājēju pārejām vajadzētu skanēt signālus, gandrīz visos veikalos piemēram, tie paši drēbju veikali.

Visticamāk vietas, kur ir glītāks, Kuldīgā īpašais bruģējums, ir problēmmozāika. Man liekas dīvaini, ka KCV pirmajā stāvā ir norādes neredzīgiem cilvēkiem, uzbrauktuve, kas it kā pielāgota, lai arī šādi skolēni varētu tur mācīties, bet nav lifta, kas tomēr to neatļauj. Šobrīd nevaru iedomāties arī ēstuvni, kurai bez trepēm ir arī uzbrauktuves.

PASĀKUMI

KULDĪGĀ

NOVADA MUZEJĀ

Līdz 16. I tēva Imanta Kristovska fotogrāfijas un meitas Ellas Kristovskas-Mediņas gleznas. Līdz 6. III izstāde *Valdziņu pa valdziņam* – rokdarbu kopas Čaupe desmit gadu. Muzejs piedāvā gan izzinošas nodarbes dabā, gan virtuālas spēles un ekskursijas. Var pieteikt muzejpedagoģijas nodarbības ārpus telpām. 5.–12. klašu skolēnus *Vecpilsētas niansas* ved iepazīt Kuldīgas seno ēku vēsturi, izmantojot mobilo telefonu, bet *Klusie pilsētnieki* aicina pastaigā pa skulptūru parku, stāstot par tēlnieci Līviju Rezevsku. Jau no 1. klases fotospēle *Iepazīsti Kuldīgu!*, sekojot maršrutam kartē. Pieteikties pa tālr. 22015462 vai e-pastā: info.muzejs@kuldiga.lv. Vairāk: www.kuldigasmuzejs.lv.

KULTŪRAS CENTRA KINOZĀLĒ

7. I 17.00, 9. I 12.30, 11. I 17.10, 12. I 19.20 un 13. I 17.20 animācijas filma *Neljūpamais Rons*. Ja katram bērnam jābūt draugam, par tādu var kļūt lielisks robots, kurš prot kustēties, runāt un kuram ir interneta pieslēgums, lai saimniekam palīdzētu publicēties sociā-

lajos tīklos un būt informētam. Šādi roboti ir visiem skolēniem, bet ne kautrīgajam Bārnijam. Visu maina dzimšanas diena.

7. I 19.20, 9. I 14.50, 11. I 19.30, 12. I 16.20 un 13. I 19.30 zinātniskās fantastikas filma *Matrīks: atdzimšana*. Kulta triloģijas 4. daļas režisore Lana Vačovska ir arī scenārija līdzautore. Lomās: Kianu Rīvzs, Kerija Anna Mosa, Džeida Pinketa-Smita. 16. I 12.30, 18. un 20. I 17.10 animācijas filma *Dziedi! 2*. Gārta Dženinga filmas turpinājumā koala Basters Mūns un talantīgie draugi sagatavojuši kārtējo muzikālo šovu. 16. I 14.40, 19. I 16.30 un 20. I 19.30 zinātniskās fantastikas filma *Zirnekļcilvēks: mājuceļa nav*. Pirmo reizi Džona Votsa filmu sērijā draudzīgā apkaimes supervaroņa maska ir noņemta, un viņš vairs nespēj nošķirt parasto dzīvi no riskantajām gaitām. Lomās: Toms Holands, Zendaja, Benedikts Kamberbečs, Džons Favro, Benedikts Vongs, Vilems Defo u.c. 16. I 17.40, 18. un 19. I 19.30 detektīvdrama *Guči nams*. Ridlija Skota filmas centrā – Patrīcija Redžiani (atveido Lady Gaga) un viņas plāns nogalināt bijušo vīru Maurīco

Guči (Ādams Draivers) – slavenā modes nama *Gucci* dibinātāja Guči Guči mazdēlu.

BIBLIOTĒKĀ

No 5. I Ilzes Kalvānes ilustrāciju izstāde *Spilgti bezgalīgs stāsts* par iztēles bezgalību mākslinieces neordinārajā pasaulē. 19. I 14.00 ceļotmīļotāju tikšanās (tikslēta feisbukā). Itālijas iespaidos dalīsies Santa Kļava. 28. I 11.00 tiešraidē *Jauno grāmatu rīts*. Janvārī bērnu literatūras centrā animācijas filmas un audiopasakas Ivetas Brikmanes stāstu grāmatām *Septiņi stāsti par notiņām* un *Pa pēdām notiņām* (darbdienās 10.00–11.00, 14.00–15.00, kā arī pēc pieteikšanās pa tālr. 26338463). Septiņas filmas par septiņām notiņām un 16 audiopasakas par mūzikas teoriju.

KULDĪGAS NOVADĀ

KURMĀLĒ

Priedaines bibliotēkā janvārī fotoizstāde *Kurmāles pagasts gadalaikos. Ziema*.

LAIDOS

Bibliotēkā janvārī Maijas Čapas gleznas.

NĪKRĀCĒ

Bibliotēkā Nīkrāces pamatskolas piecus un sešus gadus veco audzēkņu zīmējumu izstāde *Sniegavīrs Ludvigs*. Pērn lasītāju vidū populārākie romāni.

PADURĒ

Bibliotēkā Jāņa Krasta lielformāta fotogrāfijas *Panorāmas*, janvāra jubilāru grāmatu izstāde *No traus putekļus un literatūras jaunumi* (arī feisbukā).

PELČOS

Bibliotēkā 11. un 12. I 15.00 nodarbība *Mīļākā grāmata – pašu veidota piespraudīte*. Visu mēnesi *Kuldīgas paletes* gleznu izstāde *Atmiņu atspulgi*.

RENDĀ

Bibliotēkā Dinas Zvejnieces gleznas.

RUMBĀ

Bibliotēkā jaunākā literatūra (arī feisbukā), apkalpošanas punktā Ventas ciema *Bukaišos* izstāde *Grāmatas – baltas kā sniegs*.

TURLAVĀ

Bibliotēkā keramiķes Intas Mednieces, grāmatasēlētājas Ilvas Valdmanes, stikla mākslinieces Kristīnas Sunepas-Celmiņas un metālmākslinieka Igo Celmiņa darbu izstāde *Ceļā*.

VĀRMĒ

Skolas zālē 8. I 18.00 dziedātājs Kaspars Markševics un ģitārists Āris Ozols Zvaigžņu dienas koncertā *Zem vienām debesīm*.

Bibliotēkā liepājnieces Valdas Zariņas fotogrāfijas.

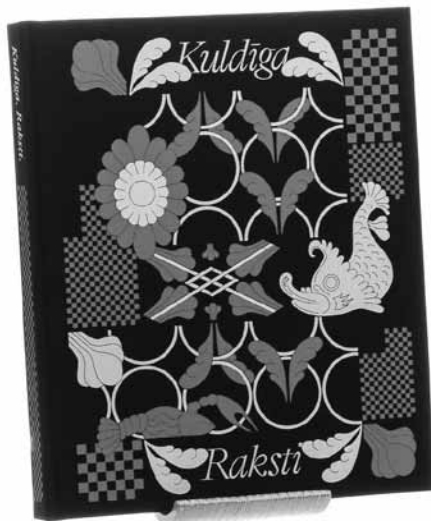
LITERATŪRA

Grāmata Kuldīga. Raksti iznes saulītē nezināmo

Biedrība Mākslas un tehnoloģiju centrs kuldīdzniekiem jaunajā gadā sagādājusi skaistu, iepriecinošu dāvanu – grāmatu *Kuldīga. Raksti*.

Tas ir piecu autoru – Arta Gustovska, Agra Dzeņa, Dainas Tāfelbergas, Andra Grīnvalda un Antras Grīnbergas – darbs, ko var dēvēt arī par unikālu, līdz šim npublicētu pilsētas kultūrvēstures kanonu. Tajā ietverti nozīmīgākie notikumi Kuldīgas dzīvē ne vien simtgades periodā, bet arī cauri gadsimtiem, sākot ar kuršu Veckuldīgu un beidzot ar jaunāko laiku mūziķiem un pasākumiem piemēram, festivālu *Tabūns*, par kuriem nav ziņu agrākajās grāmatās par Kuldīgu. Jaunākā vēsta arī par pilsētas simboliem, zīmēm un rakstiem uz ielas, sienās, durvīs un vēsturē, un tie ir noslēpumaini un maz pētīti.

A. Gustovskis stāsta: „Šo grāmatu sākam veidot jau 2017. gadā. Sākotnēji domājām laist klajā 2018. gadā kā vienu no Latvijas simtgades grāmatām, taču neparedzētu iemeslu dēļ tas neizdevās. 2020. gadā rakstīšanu atsākām, meklējām autorus, dizainerus, un var teikt, ka šis darbs tapis pēdējos divos gados. Viena no idejām, kādēļ to veidojām, – gribējām iznest saulītē tos Kuldīgas simbolus un notikumus, par kuriem agrāk nevienā grāmatā nav rakstīts. Tās tapšanā iesaistījušies ļoti daudzi kuldīdznieki: žurnālisti, vēstur-

Jaunā grāmata *Kuldīga. Raksti* ļaus uzzināt un ieraudzīt daudz kā tāda, kas iepriekš nav bijis publicēts.

nieki, visdažādāko profesiju pārstāvji. Izmantoti seni dokumenti, citas vēsturiskas liecības, gleznas, attēli un fotogrāfijas, liela daļa nav publicēta nevienā citā izdevumā.

Vairāki kuldīdznieki tikai tagad uzzina par Kuldīgas pirmo motorlidmašīnu, kam 1936. gadā dots nosaukums *Ventas ērglis*. Pirmoreiz redzams, kā senajā nošu rakstā izskatījās īpaši hercoga Jēkaba kāzām rakstītais 17. gadsimta skaņdarbs. Šī grāmata ir ceļš, kas

aizved uz vietu, kuru mēs vēl nepazīstam, jo Kuldīga ir pilna ar pārsteigumiem. Katra glezna un raksts ir arī informatīvais lauks un vēstījums – gluži kā Kuldīgas raksti.”

Bijusi Latvijas prezidente Vaira Vīķe-Freiberga rakstījusi priekšvārdu, kurā teikts: „Greznajā grāmatā *Kuldīga. Raksti*, ko patlaban turat rokās, jūs atradīsiet attēlus, kas sniedz priekšstatu par to, kā Kuldīga senāk izskatījies, kā arī saistošus stāstus par tiem, kuri kādreiz staigājuši tajās pašās vietās, kur šodien ved jūsu soli.”

Kuldīgas novada domes priekšsēde Inga Bērziņa par jauno grāmatu raksta: „Tā ir kā aizraujoši dzīves mirkli par pilsētu no pirmsākumiem līdz mūsdienām. Tā nav visa dzīve, jo visu nav iespējams izstāstīt, bet tie ir spilgti fragmenti, kas iedvesmo, dažkārt samīdina un rosina izzināt to, kas palicis aiz kadra.”

Grāmata izdota par biedrības un atbalstītāju naudu. Jelgavas tipogrāfijā iespiesto izdevumu var iegādāties Mākslas un tehnoloģiju centrā vecajā rātsnamā, *Zvaigznes* un J. Rozes grāmatnīcā. Ikviens pircējs vienlaikus atbalstīs labdarību, jo ziedojumi tiks suņu un kaķu aprūpei Kuldīgas patversmē *Mīļās ķepiņas*.

Amanda Gustovska
Arta Gustovska arhīva foto

ASTRONOMIJA

Ko šogad varēs novērot debesīs

Svarīgākie notikumi gaidāmi gada otrajā pusē, kad 25. oktobrī dienas vidū būs daļējs Saules aptumsums, bet 8. decembra rīta stundās varēs redzēt, kā Mēness aizklāj Marsu.

Dažādās vietās pasaulē būs redzami divi Saules un divi Mēness aptumsumi. Latvijā 16. maijā varēs novērot pašu sākumu pilnam Mēness aptumsumam, jo Latvijā tas rietīs drīz pēc ieciešanas Zemes pusē. 25. oktobrī būs daļējs Saules aptumsums, kura maksimumā Mēness aizklās vairāk nekā pusi no Saules diska. Daļējais Saules aptumsums visā Latvijā būs redzams no 12.13 līdz 14.33, bet maksimālā fāze – 13.23.

Latvijā varēs novērot visas spožākās Saules sistēmas planētas. Saulei tuvāko planētu Merkuru vakaros varēs redzēt no 15. līdz 30. aprīlim, bet rīta redzamība tam būs no 4. līdz 15. oktobrim. Venēra no februāra līdz septembrim būs novērojama rītos zemu DA, A un ZA pusē.

Marss no jūlija būs redzams rītos. Septembrī to varēs novērot, sākot ar pusnakti, savukārt no novembra visu nakti tas būs redzams kā spožs spīdekļis. 8. decembrī pilns Mēness, un 6.56 no rīta varēs redzēt, kā Marss gandrīz uz stundu *pazūd* aiz spožā Mēness diska.

Jupiters būs redzams no jūnija līdz gada nogalei. Vispirms tas no rītiem būs austrumos, bet no septembra – visu nakti vidējā augstumā Zivju zvaigznājā DA, D un R pusē. Arī Saturns būs redzams no jūnija līdz gada nogalei Mežāža zvaigznājā.

Latvijā varēs novērot divas Urāna aizklāšanas, kad tas gluži kā Marss aptuveni uz stundu *pazūd* aiz Mēness – 14. septembra naktī no 0.38 līdz 1.42 un 5. decembrī no 18.54 līdz 19.53.

Kvadrantīdu, Perseīdu un Geminīdu meteoru plūsmas maksimums gaidāms 13. augustā un 14. decembrī. Plašāk: www.lab.lv.

Māris Krastiņš, Latvijas Astronomijas biedrības valdes priekšsēdis

PĀRDOD

SIA Vēvers ražo un piegādā priedes **KOKSNES** produkciju: skaidu briķetes (195 EUR/paleta), šķeldu, mizas, skaidas, klucīšus (80 EUR/1,3 m³ Big Bag). Tālr. 26651831.

SIA AJG plus – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

MALKU maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumam **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Sausu alkšņa **MALKU**. Tālr. 26383529.

Skaldītu **MALKU** krēmētā veidā, ātra piegāde. Kravas cena – 120 EUR par trīs steriem. Tālr. 25607959.

Kluču **MALKU** krēmētā veidā, piegādi nodrošina. Tālr. 26632723.

KVIEŠUS. Tālr. 29568938.

BURKĀNUS. Tālr. 23375624.

Pārdodu **SIVĒNUS**. Tālr. 26670120.

Lauku vistu **OLAS**. Tālr. 26211023.

Esī mūsdienīga!
www.307.lv
Sludinājumus laikrakstā
Kurzemnieks
iesniedz ērti
no sava datora
307.lv

PĒRK

DZĪVOKLI Kuldīgā, istabu skaits un remonta stāvoklis nav svarīgi. Tālr. 29621515.

DZĪVOKLI Kuldīgā. Tālr. 26305029.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 28679476.

MEŽUS, cirsma, malku. Tālr. 26544462.

SIA JV Mežs pērk **ZARUS** šķeldošanai, gatavu **ŠKELDU** un 3,0 m **MALKU** krautuvēs. Veicam apauguma tīrīšanas darbus. Tālr. 26372598.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA AIBI iepērk gaļas šķirnes krustojuma buļļus, teles eksportam. Lielopus, jaunopus, teļus, jērus, zirgus kaušanai. Kautsvārā, dzīvsvārā. Paaugstinātas cenas, apjoma piemaksas. Bioloģiem augstākās cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 20238990.

SIA Valinda – **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.

Rīgas porcelāna rūpnīcas **SERVĪZES**. Tālr. 29954171.

MUZEJA papildināšanai pērk lielas skārda vannas, vīna pudeles un citas senas lietas. Tālr. 29247670.

DAŽĀDI

Visu veidu **JUMTA** un **CELTNIECĪBAS** darbi. Tālr. 28254588.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsmu dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kupicu ierīkošana un atjaunošana; bezmaksas konsultācijas. Tālr. 25731315.

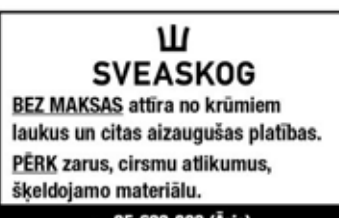
Dziedniece Sāra
• Dziedināšana
• Pareģošana
• Atbrīvošana no dažādām atkarībām (alkohola, azartspēlēm u.c.)
Tel. pierakstam 26381988
Pienems Kuldīgā
11., 25. janvāri. Sertifikāta Nr. 67

VAJADŽĪGI

SIA MARS (46103002907) piedāvā darbu lentzāģa, ripzāģa **OPERATORAM** un **PALĪGAM**. Alga: 1200 EUR. Tālr. 29284817.

Pirmdien, 10. janvārī,
no 10.00 līdz 14.00
Kuldīgā, Mārtiņzālē,
notiks
DONORU DIENA.
Līdzī jāņem pase, donoru apliecība, bankas konta numurs un obligāti sejas maska.

SVEASKOG
BEZ MAKSAS atīra no krūmiem laukus un citas aizaugušas platības.
PĒRK zarus, cirsmu atlikumus, šķeldojamo materiālu.
☎ 25 622 293 (Āris)

LĪDZJŪTĪBAS

*Nem mūsu mīlestību, lai tev nesalst,
Nem siltus vārdus aukstā ceļā līdz.*
/O.Vācietis./

Izsakām līdzjūtību Agnesei Moldovānei, tēti mūžībā pavadot.
SIA Sanitex kolēģi

*Ir aplukuši soļi,
Vien paliek mīlestības gaišais stars.*
/O.Vācietis./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Agnesei Moldovānei un Skaidrītei Fidlerai, no mīļā tēta un vīra atvadoties.
Elīna ar ģimeni

*Pazarēs aplusa vakarvējš,
Pierima sāpes, izdzisa mūžs.*
/M.Bendrupe./

Izsakām līdzjūtību Solvitai, māmiņu mūžības ceļā pavadot.
Saldus ielas 11. mājas kaimiņi

*Tā gaisma, ko izstaro svece,
Tas gaišums, kas liesmiņā plīvo,
Izplēn, pazūd un gaist.*

*Bet gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd. Tas palīdz.*
Un mirdz.
/V.Egle./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Uģim Gaujam, mammu mūžībā pavadot.
Kuldīgas novada pašvaldība

*Un atmiņas ziedēs ap viņu
Baltas kā ābeles.*
/Ā.Elksne./

Izsakām līdzjūtību Uģim Gaujam, māmiņu mūžībā pavadot.
Apstādījumu uzraudzības komisijas kolēģes

*Ar Dieviņu, māmuliņe,
Labvakar, zemes mātē!
Labvakar, zemes mātē,
Lai ir laba dusēšana!*
/T. dz./

Skrundas pārvaldes kolektīvs izsaka dziļu līdzjūtību Ingai Flugrātei, no māmiņas atvadoties.
Lilija, Jānis

*Dieviņš deva, zeme ņēma,
Zeme visu nepaņēma,
Mīļi vārdi, labi darbi,
Tie palika šai saulē.*
/T.dz./

Inga, domās esam kopā ar tevi, no māmītes atvadoties.
Kolēģes izglītības nodaļā

Jūtam līdzī tuviniekiem, omīti HILDU KARLŠTRĒMU mūžībā pavadot.
Velta, Liene

*Pāri sirmām kapu priedēm
Pāršalc tavas dzīves stāsts.
Pāri darbam, sāpēm, ilgām
Baltu, vieglu smilšu klāsts.*
/M.Svīre./

Izsakām līdzjūtību Sarmītei un Signei, mammu un omīti zaudējot.
Veikala meitenes

*Levu ziedi nobirst klusi,
Māmuliņe aizmigusī –
Baltā smilšu palagā
Savu dzīvi satinusi.*
/N.Dzirkale./

Skumjās esam ar tevi, Sarmīt, no māmiņas atvadoties. Līdzjūtība tuviniekiem.
Rendas deju kolektīvs

*Prāts negrib ticēt,
Sirds nesaprot,
Kam pēkšņi apdzisusi
Tava diena.*
/K.Apškrūma./

Dace, izsakām visdziļāko līdzjūtību, no māmmas atvadoties.
Kuldīgas PII Ābelīte kolektīvs

*Ilgu mūžu nodzīvoji,
Daudz darbiņu padarīji.
Lai nu viegli Zemes mātē
Pārklāj tavu augumiņu.*
/T.dz./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Dacei un piederīgajiem, no māmiņas atvadoties.
Lilija, Jānis

LAIKA PROGNOZE

Snigs, piesals un kusis

Nedēļas sākumā meteorocentrs atkal izplatīja brīdinājumus, Kurzemē pat oranžo, jo upēs strauji izgāja ledus. Tuvākajās dienās plūdi mums nedraud, tomēr laiks būs sliktāks, un jāuzmanās gan ūdens līmeņa, gan apledošanas un sliktās redzamības dēļ, jo brīžiem snigs, piesals un kusis.

Vakar Latviju sasniedza jauns ciklons, no ZR atnesot vēsāku gaisu un sniegu, pastiprinājās vējš, tomēr dažbrīd debesis skaidrojās un uzspīdēja saule. Brīvdienas prognozētas mazliet siltākas un gaišākas, bet gaisa temperatūra būs diezgan atšķirīga: no +5 grādiem Kurzemes

piekrastē līdz –10 Vidzemes austrumos un Latgalē, kur sniegs vēl saglabājies. Savukārt Kurzemē un Zemgalē sniega sega šī gada pirmajās dienās daudzviet nokusa, un tā veidosies no jauna, jo nedēļas otrajā pusē ik dienu brīžiem snigs. Lai gan pie mums temperatūra nebūs svārstīga, braukšana uz ceļiem joprojām apgrūtināta: tur, kur ap nulli un slapjš sniegs, būs šķīdonis, bet tur, kur piesals, veidosies apledojums. Šobrīd ledus upēs izgājis ūdens līmenis krītas, un nokrišņi to tik ļoti nepaaugstinās. Tomēr kurzemniekus un zemgaliešus meteorologi brīdina, jo mazās upes izgājušas no krastiem, ze-

mākās vietās un palienēs appludinot ceļus, bet atpakaļ ūdens tik strauji neaizplūst.

Viduskurzemē sestdienā apmākusies, svētdien pa laikam skaidrosies un uzspīdēs saule. Tā kā jūra nav tālu, vairāk jutīsim piekrastes siltumu, nevis austrumu salu: Ventspilī un Liepājā ap +3, bet Kuldīgā ne zemāk par –2. Valdīs D vējš līdz 5 m./sek. Svētdien pēcpusdienā kļūs vēsāk, naktī uz pirmdieni būs ap –6, vējš iegriezīsies no austrumiem. Nākamās nedēļas sākumā sals pastiprināsies līdz –10, tad atgriezīsies atkusnis.

Daina Tāfelberga

RECEPTĒ

Napoleons ar ķirbju krēmu

Vajadzēs: 250–500 g kārtainās mīklas, krēmam 8 olu dzeltenumus, 130 g cukura, 450 ml piena, 45 g miltu, garšvielas (kanēli, muskatriciņu, ingveru, vaniļu), rumā vai stiprinātā vīnā izmērcētas žāvētās plūmes (daudzums pēc izvēles), 150–200 g ķirbju biezeņa, pūdercukuru.

Kā pagatavot. Ķirbi (vislabāk – sviesta vai riekstu) izcep ar visu mizu, tad atdala, sablendē, pievieno nedaudz cukura, muskatriciņu, kanēli, ingveru, vaniļu (pēc izvēles). Žāvētās plūmes izmērcē stiprinātā vīnā, sagriež vai sablendē. Mīklu izrullē 3–4 mm biežumā, sagriež vienāda gabala taisnstūros, apkaisa ar pūdercukuru un cep 180–200 grādos.

Gatavo krēmu: miltus sajauc ar cukuru, pielej pienu un uz lēnas uguns karsē, nepārtraukti maisot; kad sabiezē, iemaisa olu dzeltenumus un vēl nedaudz pakarsē. Tad krēma traukam pārklāj plēvi un atdzesē. Kad krēms atdzisis, pieliek blendētas plūmes un ķirbju biezeni. Iepilda saceptajos kārtainās mīklas gabaliņos, pārkausa ar pūdercukuru.

Katrīna Spulniece-Aišpure

VĀRDADIENAS

No 6. līdz 16. janvārim

- 6. Spulga (36), Arnita (407)
- 7. Rota (187), Zigmārs (698), Juliāns (96), Digmārs (7)
- 8. Gatis (5096), Ivanda (176)
- 9. Kaspars (8853), Aksels (392), Alta (22)
- 10. Tatjana (21 163), Dorisa (7)
- 11. Smaida (244), Franciska (84)
- 12. Reinis (3757), Reina (73), Reinholds (80), Renāts (446)
- 13. Harijs (1742), Ārija (2204), Āris (563), Aira (430)
- 14. Roberts (9658), Roberta (174), Raitis (2883), Raitis (45)
- 15. Fēlikss (239), Felicita (120)
- 16. Lidija (5696), Lida (154)

Populārākie: Tatjana un Roberts.

Labi saskan un izskatās uz papīra

Harijs Peskops, kuldīdznieks, strādā par kurjeru *Rimi*:

– Vārdu izvēlējās vecāki. Viņi jau agrāk zināja, ka dēlus gribēs saukt par Hariju un Aivaru. Man ir vecāks brālis Aivars, un, tā kā viņš piedzima vispirms, mani nosauca par Hariju, taču, ja es būtu pirmais, iespējams, mans vārds būtu Aivars. Man vārds vienmēr ir paticis, tas nav pārāk bieži sastopams. Patīk vārda un uzvārda salikums – kopā labi skan un arī dokumentos izskatās labi. Iesaukas ir vairākas – draugu lokā mani bieži sauc par Henriju vai Hari. Vēl dzirdu, ka jokojoties mani nosauc par Hariju Poteru.

Amanda Gustovska

JOKI

- Es visu sapratu!
- Ko īsti saprati?
- Ko man vajadzēja, to arī sapratu!
- .....
- Vai taisnība, ka alu var glabāt istabas temperatūrā pat divus mēnešus?
- Nevar, mēs jau pārbaudījām. Pat dienu neizturēja.
- .....
- Pie ārsta:
- Man diez ko nepatīk jūsu klepus.
- Atvainojiet, dakter, skaistāk klepot es nemāku.
- .....
- Jauns advokāts sāk runu tiesā:
- Jau pats fakts, ka apsūdzētais savai aizstāvībai izvēlējās tieši mani, liecina, ka viņš nav vainīgs.

Upēs augsts ūdens līmenis

Ventā ledus iešana sākās 4. janvārī, ūdens līmenim ļoti strauji paaugstinoties, informē Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs.

Trešdien hidroloģisko mērījumu stacijā pie Kuldīgas tas sasniedza šajās dienās augstāko atzīmi pēc Latvijas augstuma sistēmas – 5,50 m (380 cm virs nulles jeb normālā stāvokļa). Tad īsā laikā pazeminājās gandrīz par 2 m, bet naktī uz ceturtdienu atkal cēlās. Vakar pirms pusdienlaika ūdens līmenis Ventā pie Kuldīgas bija 4,21 m, pie Vārdavas (Lietuvas robežas) – 4,40 m, pie Venzavas (Ventspils novadā) – 2,12 m.

Bagātīgais sniegš un straujais atkusnis radījuši Ventā pamatīgu ūdens pieplūdumu. Pie Riežupes ietekas līmenis pakāpies par vairākiem metriem. Ja tas turpinātu celties, ceļš draudētu applūst.

Makšķernieku atsūtītajos foto redzams, ka Kuldīgā pie Melnās kolkas ūdens ir bagātīgi daudz.

No vasarā tik skaistās rumbas pāri palicis labi ja metrs – pārējais ir zem ūdens. Upe šobrīd paņēmusi arī daļu no Mārtiņsalas, un krastā zīmes makšķerniekiem ir krietni iekšā ūdenī.

Ilgu laiku Ventas lejtecē bija vērojams ledus sastrēgums. Nu tas aizgājis, un tas dod cerības, ka plūdu patlaban nebūs.

**Daina Tāfelberga
Alberta Dintera
un aculiecinieku foto**